

תפ"ח 7736/11/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בנצרת

תפ"ח 7736-11-16

כבוד השופטת אסתר הלמן, סגנית נשיא, אב"ד

כבוד השופטת יפעת שיטרית

כבוד השופט סאאב דבור

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם פלוני

נוכחים: בשם המאשימה עו"ד סיון עמיר-אמן

בשם הנאשם עו"ד פוקרא פתחי, מטעם הסנגוריה הציבורית

הנאשם בעצמו

צ"ו - אביה של המתלוננת

עמוד 1

גזר דין

השופטת יפעת שטרית

מבוא:

1. כנגד הנאשם הוגש לבית משפט זה כתב אישום, בו יוחסו לו במקור העבירות שעניינן, מעשים מגונים בנסיבות אינוס (בקטינה שהינה בת משפחה, מתחת לגיל 16 ובניגוד לרצונה) והדחה בחקירה.

2. תחילה, כפר הנאשם במיוחס לו בכתב האישום.

3. בדיון מיום 19.2.17, ובטרם הוחל בשמיעת ראיות, הגיעו הצדדים להסדר טיעון ולפיו, הנאשם יחזור בו מכפירתו, כתב האישום יתוקן, הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן ויורשע על פי הודאתו. כן הוסכם, כי יתקבל תסקיר מאת שירות המבחן בעניינו של הנאשם ולאחר מכן הצדדים יטענו באופן חופשי לעונש (הכול ביחד יקרא להלן: "**הסדר הטיעון**").

יצוין, כי במעמד זה עתר ב"כ הנאשם, כי תוגש בעניינו של הנאשם חוות דעת מאת המרכז להערכת מסוכנות מינית, אשר תונח גם בפני שירות המבחן עובר להכנת התסקיר.

המאשימה עתרה במעמד זה לקבלת תסקיר נפגעת העבירה בעניינה של המתלוננת.

4. בהתאם להסדר הטיעון, הנאשם חזר בו מכפירתו, כתב האישום תוקן, התקבל וסומן כא/1 (להלן: "**כתב האישום המתוקן**"). הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע על פי הודאתו בעבירות כדלקמן:

א. מעשים מגונים בנסיבות אינוס (בקטינה שהינה בת משפחה, מתחת לגיל 16 ובניגוד לרצונה) - עבירה לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיפים 345(ב)(1) + 345(א)(1) + סעיף 351(ג)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

ב. שיבוש מהלכי משפט - עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

כן הורינו על הגשת תסקיר מאת שירות המבחן בעניינו של הנאשם, כמו גם על הגשת חוות דעת המרכז להערכת מסוכנות מינית, תוך שהובהר, כי אין בכך כדי להתפרש כהבעת עמדה לגופו של עניין. כן הורינו על עריכת תסקיר אודות נפגעת העבירה. תסקיר שירות המבחן, כאמור, כמו גם תסקירים משלימים, מונחים בפנינו. כן מונחים בפנינו חוות דעת המרכז להערכת מסוכנות מינית ותסקיר נפגעת העבירה. לתוכנם של אלה

נתייחס בהמשך, בתמצית.

5. למען השלמת התמונה יוער, כי בדיון מיום 29.6.17, לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים לעונש ונוכח עתירת ב"כ הנאשם, ניתנה על ידינו החלטה ולפיה, ככל שנסבור, כי יש מקום לשוב ולהפנות את הנאשם לשירות המבחן אשר יבחן אפשרות שילובו בהליך טיפולי, כך שיוגש תסקיר משלים ועדכני בעניינו, הרי שתינתן החלטה נפרדת בהקשר זה.

בזיקה לאמור לעיל, ניתנה על ידינו החלטה ביום 2.7.17, בהיעדר הצדדים, ולפיה, ראינו לנכון לדחות את הדיון על מנת לקבל תסקיר משלים בעניינו של הנאשם, אשר יבחן אופציה טיפולית, כפי שהוצע. עוד הודגש בהחלטה שם, כי אין באמור כדי ליצור ציפייה או לקבוע מסמרות באשר לענישה שתוטל בסופו של יום.

6. בתסקיר המשלים שהוגש (מיום 26.9.17), עתר שירות המבחן לדחייה נוספת של הדיון בעניינו של הנאשם ב-3 חודשים נוספים, כדי לעקוב אחר התקדמותו בהליך הטיפולי.

בדיון מיום 1.10.17, לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים בהקשר זה ובזיקה לאמור בתסקיר המשלים והמבוקש בסופו, ניתנה על ידינו החלטה ולפיה, יש מקום ליתן ארכה קצרה נוספת לשם מיצוי ההליך הטיפולי, כפי עתירת שירות המבחן. בהתאמה, נדחה הדיון לשם קבלת תסקיר סופי אשר יפרט את מידת התמדתו של הנאשם בהליך הטיפולי והיתרמותו מהליך זה ולהשלמת טיעוני הצדדים לעונש.

7. בדיון מיום 7.1.18, ולאחר שהתקבל תסקיר סופי (נושא תאריך 31.12.17), השלימו ב"כ הצדדים את טיעוניהם לעונש. במסגרת טיעונו, ונוכח המלצת שירות המבחן, עתר ב"כ הנאשם, כי בית המשפט יורה כבר בשלב זה על הגשת חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו של הנאשם, זאת מבלי לקבוע מסמרות לגופה של ענישה.

בהחלטה שניתנה על ידינו במעמד זה נקבע מועד למתן גזר הדין תוך שצוין, כי ככל שנהיה סבורים, כי יש מקום להורות על הגשת חוות דעת הממונה על עבודות השירות, כי אז תינתן החלטה נפרדת בהקשר זה.

עובדות כתב האישום המתוקן:

8. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ש"ו, קטינה ילידת 03.03.88 (להלן: "**המתלוננת**"), הינה בתו החורגת של הנאשם. הנאשם ואמה של המתלוננת (להלן: "**האם**"), הינם בני זוג, מאז שהייתה המתלוננת בת שנתיים, ומאותה תקופה, הנאשם גידל את המתלוננת יחד עם האם. בהמשך, כחמש שנים עובר להגשת כתב האישום, נישאו הנאשם והאם ולשניים נולדו שני ילדים.

9. במהלך חודשי הקיץ של שנת 2016, בתאריך מדויק אשר אינו ידוע למאשימה, שהה הנאשם לבד יחד

עם המתלוננת בביתם בישוב ... (להלן: "הבית"). הנאשם שכב אותה העת על מיטה בחדר השינה שלו בבית (להלן: "החדר") וקרא למתלוננת להגיע אליו.

10. המתלוננת נכנסה לחדר ועמדה ליד המיטה. הנאשם ביקש מהמתלוננת לחבק אותו והמתלוננת נענתה לבקשתו, התכופפה מעל גופו וחבקה אותו. בהמשך, הנאשם הושיט ידו אל שדיה של המתלוננת ונגע בהם.

11. הנאשם שאל את המתלוננת אם היא מגלחת את שיער הערווה שלה. המתלוננת השיבה שהיא סידרה שם והוסיפה שזה לא צריך להיות העניין שלו. הנאשם הושיט ידו אל המכנסים הקצרים אותם לבשה המתלוננת, הסיט את המכנסים והתחתונים שלבשה, ונגע עם אצבעותיו באזור שיער הערווה של המתלוננת וכן באיבר מינה. הנאשם אמר למתלוננת, שבדרך כלל נשים נהנות מזה, אמר לה שהיא רטובה ושאל אותה אם היא נהנית מזה. הנאשם הסביר למתלוננת, כי איבר המין של האישה וכן ה"דגדגן", הם מקור ההנאה והעונג של האישה.

12. המתלוננת הייתה המומה ממעשיו של הנאשם וקפאה במקומה מבלי להשיב. הנאשם הוציא את ידו ממכנסיה וביקש ממנה להכין לו קפה. מששבה המתלוננת לחדר עם הקפה, אמר הנאשם למתלוננת, כי הוא מצטער ושלא תאפשר לאף אחד לגעת בה, כולל אותו.

13. את המעשים המפורטים לעיל, ביצע הנאשם, בניגוד לרצונה של המתלוננת תוך ניצול גילה ומעמדו כאביה החורג. זאת ועוד, הנאשם ביצע את המעשים לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

14. בעקבות האירוע המצוין לעיל, התדרדר מצבה הרגשית והנפשי של המתלוננת. בנוסף, במהלך שהייתה בחופשת החגים בחודש אוקטובר 2016 בבית אביה הביולוגי בעיר אחרת, שיתפה המתלוננת את אביה בכוונותיה האובדניות ואיימה שתתאבד אם ישיב אותה אל הבית. בתאריך 21.10.16 גילתה המתלוננת לאמה וכן לאביה הביולוגי ולבת זוגו, את דבר הפגיעה של הנאשם בה.

15. משנודע לבני המשפחה על מעשיו של הנאשם, התייעץ אביה של המתלוננת עם בעלה של אחותו (להלן: "הגיס") לגבי הצעדים שיש לנקוט בעקבות אירוע זה. הגיס התקשר לשוחח עם האם אודות האירוע והיא העבירה את הטלפון לנאשם. במהלך השיחה, ניסה הנאשם לדבר אל ליבו של הגיס על מנת להניא אותו ואת יתר בני המשפחה, מלהתלונן במשטרה, בנימוק שהדבר יזיק לילדיו הקטנים והם יוותרו ללא אב.

ראיות הצדדים לעונש:

16. מטעם הנאשם העיד כעד לעונש הרב ... המכהן כרב ביישוב בו מתגורר הנאשם. הרב העיד, כי הוא

מכיר את הנאשם מזה שנים רבות, וכי הוא מכהן כרב היישוב בשנים האחרונות. עוד העיד, כי הנאשם פעיל בקהילה ובארגון התפילות, המניינים ושיעורי התורה. כן העיד, כי הנאשם אדם נורמטיבי המגיע מבית טוב, מעורב בציבור, ידוע כאיש משפחה, אדם חם המסייע לאחרים ולציבור. כך סיפר, כי הנאשם סייע אף לו ולמשפחתו בזמנים בהם נזקקו לסיוע.

17. עוד העיד מטעם הנאשם אחיו, מר ... העד העיד אודות כישלון נישואיו הראשונים של הנאשם, הקשר ההדוק שלו עם ילדיו מנישואיו הראשונים ודאגתו לילדיו ולחינוכם. כן העיד אודות קשיי הנאשם וילדיו מנישואיו הראשונים בעקבות נישואיו השניים. עוד העיד אודות חזרת הנאשם בתשובה. העד מסר עוד, כי עד לאירוע נשוא כתב האישום המתוקן, ניהל הנאשם בית נורמטיבי, למופת, נולדו לו ילדים מנישואיו הנוכחיים וכי הוא גידל את המתלוננת יחד עם ילדיו בשמחה ובאהבה. לדברי העד, האירוע נשוא כתב האישום המתוקן, הינו אירוע חריג עבור הנאשם, ועניינו טעות בשיקול דעת הנאשם. כן מסר, כי הנאשם הביע חרטה מידית וביקש את סליחת המתלוננת ופעל לתיקון מעשיו מתוך כוונה אמיתית לתיקון. כך מסר, כי הנאשם יודע כי טעה, מביע צער על מעשיו ומוטב היה, לו היה העניין מטופל במסגרת המשפחה, וזאת, אף לטובת המתלוננת. בנסיבות אלו, ביקש העד, כי תינתן ההזדמנות לנאשם לשקם ולבנות את משפחתו מחדש.

18. כן הוגשה מטעם הנאשם אסופת אסמכתאות ומסמכים רפואיים וסוציאליים (סומנו במאוחד ענ/1).

טיעוני המאשימה לעונש:

19. במסגרת טיעוניה לעונש בכתב, עתרה המאשימה להשית על הנאשם מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, מאסר על תנאי ארוך ומרתיע ולחייבו בתשלום פיצוי כספי למתלוננת ובתשלום קנס.

כן הפנתה המאשימה לעובדות כתב האישום המתוקן, כמו גם לעבירות בהן הורשע הנאשם על פי הודאתו במסגרת הסדר הטיעון.

20. לטענת המאשימה, העבירות בהן הורשע הנאשם הינן עבירות שפלות, הפוגעות בכבוד האדם ומבזות אותו. כך טענה, כי המעשים בוצעו כלפי המתלוננת, קטינה צעירה ורכה בשנים, וכי מעשי הנאשם פגעו באופן קשה בנפשה ובגופה והותירו את חותמם עד עצם היום הזה. המאשימה הוסיפה, כי לא ניתן להתעלם מהתנהגותו הפוגעת והחמורה של הנאשם, אשר ניצל את מעמדו כאביה החורג של המתלוננת וביצע בה את זממו, בביתה, מבצרה.

21. המאשימה הפנתה לשיקולי הענישה שהותוו בתיקון 113 לחוק העונשין וטענה בהקשר זה, כי הערך החברתי שנפגע מהעבירות שביצע הנאשם עניינו, כבוד נפגע העבירה כאדם והאוטונומיה שלו על גופו. כן טענה, כי חשיבות ערך חברתי זה ברורה וחומרת הפגיעה בו קשה. נטען, כי הנאשם פגע בערך

חברתי מוגן וחשוב זה, תוך ניצול גילה הצעיר של המתלוננת וניצול יחסי האמון ביניהם, כמו גם מעמדו כהורה בבית.

22. המאשימה הפנתה לחומרת עבירת המין שביצע הנאשם והעונש בצידה, העומד על חמש עשרה שנות מאסר. על רקע זאת טענה, כי אף לשיטת המחוקק, יש מקום להטיל עונשים מחמירים במקרים כגון דא, זאת כדי להרתיע עבריינים בכוח ובפועל מפני ביצוע עבירות כגון דא, כמו גם להגן על נפגעי העבירה הקטינים מפניהם. לגישתה, רף הענישה צריך לשקף את שאט הנפש ממעשים בזויים אלה וכן להרתיע מפני ביצועם.

23. עוד טענה המאשימה, כי הערך החברתי המוגן שנפגע מעבירת שיבוש מהלכי משפט שביצע הנאשם עניינו, ההגנה על שלטון החוק והסדר הציבורי. ערך מוגן נוסף הינו, הסכנה שראה המחוקק במאמץ להניע אחר למסור הודעה שקרית וכפועל יוצא מכך, חוסר היכולת של מערכת אכיפת החוק והמערכת השיפוטית להעמיד מבצעי עבירות לדין.

24. המאשימה ביקשה לשקלל בעת גזירת העונש את שתי העבירות שביצע הנאשם וטענה, כי אמנם מדובר במסכת מעשים אחת, אך כל עבירה בה הורשע הנאשם, כשלעצמה, ראויה לענישה הולמת. כך, על מתחם העונש ההולם שייקבע למכלול האירוע, לשקף את כל מרכיביו.

25. באשר לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, התייחסה המאשימה לטענת הנאשם בפני שירות המבחן ולפיה, למעשיו לא קדם תכנון מוקדם והוא איבד שליטה בסיטואציה שנוצרה בינו לבין המתלוננת. בהקשר זה טענה המאשימה, כי אף אם לטענת הנאשם לא קדם תכנון לביצוע עבירת המין, הרי שאין חולק, כי במשך מספר דקות, ביצע הנאשם מעשים מיניים במתלוננת, בחדר השינה, תוך ניצול היעדרות אמה ויתר בני המשפחה מהבית. המאשימה הזכירה, כי תחילה נגע הנאשם בשדיה של המתלוננת ורק לאחר מכן נגע באיבר מינה ואף שוחח עמה בנוגע לאיבריה האינטימיים.

26. עוד טענה המאשימה, כי העבירות בוצעו במלואן על ידי הנאשם וכי הוא אחראי באופן מלא לתוצאותיהן. באשר לנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות, טענה, כי הנזק הצפוי הינו פגיעה קשה בגוף ואף פגיעה קשה עוד יותר בנפש. באשר לנזק שנגרם מביצוע העבירות, טענה המאשימה, כי למתלוננת נגרם נזק נפשי רב בעקבות מעשי הנאשם, אף אם לא נשאו סימני חבלה על גופה. כן טענה, כי חיים בצל איום מתמשך ליפול קורבן לעבירות מין משפילות, הינו איום קשה וממשי אשר קשה לחיות עמו וכי הוא הותיר את חותמו על המתלוננת עד עצם היום הזה, כפי העולה מתסקיר נפגעת העבירה.

27. בהקשר זה הפנתה המאשימה לאמור בתסקיר נפגעת העבירה, ממנו עולה תמונה כואבת של פגיעה בילדה רכה, אשר איבדה לא רק את תחושת האמון הבסיסית בעולם, אלא אף את אמה בשל

"ההאשמה" שהעזה לחשוף את דבר הפגיעה. כך הפנתה לחששות המתלוננת לחשוף את האירועים, כמתואר בתסקיר. המאשימה הוסיפה, כי מהתסקיר עולה, כי הפגיעה הפרה את סדרי עולמה של המתלוננת ופגעה באמון הבסיסי שנתנה בעולם, תוך שהפנתה לתסמינים השונים המאפיינים פגיעה מינית, אותם חוותה ועודנה חווה המתלוננת, והמשבשים את שגרת חייה, כמפורט בתסקיר. כן הפנתה לאמור בתסקיר ולפיו, לאור התהליכים אותם עוברת המתלוננת כיום, היא עדיין לא התפנתה לעיבוד הפגיעה שחוותה וכי יש לצפות, כי השלכות הפגיעה שעוד לא נראות לעין, יבואו לידי ביטוי רק בהמשך חייה.

28. עוד טענה המאשימה, כי הנאשם לא הביא ראיות המצביעות על כך, כי בשל מגבלה כלשהי נבצר ממנו מלהבין את הפסול שבמעשיו, או את משמעותם. המאשימה הדגישה, כי כעולה מהתסקיר, הנאשם ביצע את המעשים במתלוננת, אותה גידל מגיל שנתיים, מבלי ששקל את חומרתם והשלכותיהם. זאת ועוד, הנאשם התקשה להסביר מדוע יזם שיחה בנושאים אינטימיים עם המתלוננת ונראה, כי הוא משליך במידה מסוימת את האחריות לסיטואציה שנוצרה, על המתלוננת.

29. באשר לסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות, טענה המאשימה, כי הנאשם לא הביא ראיות להוכחת נסיבות שניתן לראות בהן "עילה" לביצוע המעשים, שעה שברור, כי אין כל עילה המצדיקה את התנהגות הנאשם. כך הפנתה לאמור בתסקיר ולפיו, הנאשם טען, כי אינו מצליח להבין מדוע פגע במתלוננת, אם כי הוא מבין שעשה מעשה חמור ופוגעני כלפיה. כן טען הנאשם בפני שירות המבחן, כי בתקופה שלפני הפגיעה המינית, אשתו התקשתה לקיים עמו יחסי מין משך תקופה ארוכה, עניין אשר גרם אצלו להצטברות דחפים מיניים, מה שבחוויתו גרם לעוררות מינית מוגברת וכנראה עמד בבסיס הפגיעה המינית שביצע. מכאן, לטענת המאשימה, כי הנאשם, השבוי בידי יצרו ותאוותו, ראה בבתו החורגת אובייקט מיני זמין וזול לסיפוק צרכיו.

30. עוד טענה המאשימה, כי מעשי הנאשם, הגם שמדובר במעידה חד פעמית, הם מעשים שפלים המצויים ברף הגבוה של עבירות המעשים המגונים במשפחה, שעה שבוצעו תוך ניצול אמון המתלוננת בנאשם, כמו גם נוכח גילו המבוגר של הנאשם ופער הגילאים בינו לבין המתלוננת.

31. על רקע האמור נטען, כי הפגיעה בערך החברתי היא רבה ולה השלכות על המתלוננת ועל המשפחה כולה.

32. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, טענה המאשימה, כי טווח הענישה בעבירה של מעשה מגונה בקטינה במשפחה, הוא רחב וכך גם מתחמי הענישה שנקבעו בהקשר זה. המאשימה הפנתה לפסיקה רלוונטית, תוך שביקשה ללמוד על מגמת ההחמרה הכללית בפסיקה ותוך שציינה, כי יש לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו.

33. עוד הפנתה המאשימה להוראת סעיף 355 לחוק העונשין, הקובע עונש מזערי, זולת אם מצא בית המשפט מ"טעמים מיוחדים שיירשמו", כי יש הצדקה לסטות מעונש זה. צוין, כי בהיעדר "טעמים מיוחדים", לפחות חלק מהעונש המזערי, העומד על 45 חודשי מאסר, צריך להיות בדרך של מאסר בפועל. לטענת המאשימה, הוראה זו משקפת את החומרה היתרה בעבירות מין המבוצעות בנסיבות מחמירות, לרבות העבירה של מעשה מגונה בכוח בקטינה שהינה בת משפחה.
34. בהקשר זה ציינה המאשימה, תוך שהפנתה לפסיקה רלוונטית, כי בפסיקה נקבע, כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם אינו יכול להיות נמוך יותר מ"העונש המזערי", אלא אם ישנם "טעמים מיוחדים" המצדיקים סטייה מהעונש המזערי, טעמים אשר המאשימה סבורה, כי אינם קיימים במקרה דנן. יחד עם זאת, טענה המאשימה, כי יש ליתן את הדעת לעובדה ולפיה, החובה הקבועה בסעיף 355 לחוק העונשין בדבר השתת עונש מאסר מזערי, אין משמעותה כי כל העונש יהיה במאסר בפועל וניתן לקבוע, כי חלקו יהיה במאסר מותנה.
35. לגישת המאשימה, לאור חומרת המעשה ופגיעתו הקשה, לצד לקיחת האחריות המצומצמת של הנאשם והשלכת האחריות על המתלוננת, המזעור בחומרת המעשים, כמו גם עיוותי החשיבה והערכת המסוכנות המינית לגביו, מתחם העונש ההולם נע בין 4 שנות מאסר בפועל לבין 6 שנות מאסר בפועל.
36. המאשימה ציינה, כי בהצעתה באשר למתחם העונש ההולם, לקחה בחשבון את העונשים ההולמים לכל עבירה שבוצעה, כאשר המתחם ההולם אינו מהווה סיכום של עונשי המקסימום של כל העבירות, אלא משקלל באופן חלקי את היבלעותן זו בזו.
37. המאשימה סבורה, כי במקרה דנן, אין מקום לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, עת הנאשם ממזער מחומרת העבירות, לוקח אחריות חלקית ומשליכה על המתלוננת ואינו נמצא בכל הליך שיקומי. מאידך, לא מצאה המאשימה, כי יש לחרוג לחומרה ממתחם העונש ההולם משיקולי הגנה על שלום הציבור, שעה שלא הובאו ראיות המצביעות על כך שהנאשם מהווה סכנה לשלום הציבור, באופן המצדיק חריגה לחומרה, ושעה שהוא נעדר עבר פלילי.
38. באשר לקביעת עונש הראוי לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, טענה המאשימה, כי פגיעת העונש בנאשם אינה יוצאת דופן, כפי שהייתה יכולה להיות לו היה מדובר בקטין, או באדם מבוגר מאוד, וכי פגיעת העונש במשפחתו אינה חריגה. כן טענה, כי יתר השיקולים המנויים בסעיף 40א לחוק העונשין אינם פועלים להקלה משמעותית עם הנאשם, פרט לעובדה, כי הנאשם נעדר עבר פלילי וכן, שחסך בזמן שיפוטי ובעדות המתלוננת. המאשימה ציינה, כי שיקולים אלו אמורים לפעול להפחתת עונשו של הנאשם בתוך המתחם.
39. עוד טענה המאשימה בדבר חשיבות שיקול הרתעת הרבים במקרה דנן, שעה שבתי המשפט חזרו ושנו

אודות הצורך להחמיר בענישתם של מבצעי עבירות מין, נוכח התוצאות הקשות העלולות לנבוע מעבירות אלה, הצורך בהרתעת הרבים ובהגנה על הציבור. במציאות הקיימת, נוכח ריבוי עבירות המין, סבורה המאשימה, כי על בית המשפט להשית, בתוך מתחם העונש ההולם, עונש מכאיב, שיהא בו להרתיע כל אדם שעולה בדעתו לבצע מעשים שפלים בגופם של קורבנות בכלל ובגופן של קטינות בנות משפחה, בפרט. בהקשר זה הפנתה לפסיקה רלוונטית.

40. המאשימה התייחסה לתסקיר שירות המבחן מיום 25.5.17 וטענה, כי מתסקיר זה עולה, כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי בדרך כלל, בשנים האחרונות סובל ממצב בריאותי ירוד עקב מחלות שונות, המשפיעות על מצבו הכללי והתעסוקתי. על אף שהנאשם לקח אחריות על התנהגותו, התרשם שירות המבחן מקיומם של עיוותי חשיבה המתבטאים במזעור חומרת המעשים והשלכת האחריות על המתלוננת, כאשר לצד זאת, הנאשם מסוגל לגלות אמפתיה מסוימת למתלוננת. המאשימה ציינה בהקשר זה, כי היא מסתייגת מהקביעה לפיה, הנאשם לקח אחריות על מעשיו, נוכח העולה מהמשך התסקיר ולפיו, הנאשם משליך במידה מסוימת את האחריות לסיטואציה, אשר עמדה בבסיס ביצוע העבירות מושא כתב האישום המתוקן, על המתלוננת, בת פחות מ-14 שנים בעת המעשים.

41. עוד התייחסה המאשימה לעולה מחוות דעת המרכז להערכת מסוכנות מינית מיום 24.3.17. בהקשר זה טענה, כי מעריכי המסוכנות התרשמו, כי הנאשם ביצע את העבירות על רקע קווי אישיותו, תפיסה עצמית גרנדיוזית וניצול חולשת המתלוננת מולו, כמו גם עיוותי חשיבה כלפיה. כן טענה, כי הנאשם מזער עד מאוד מחומרת מעשיו ותלה את האחריות לביצוע העבירות במתלוננת, למרות שחזר והצהיר פורמאלי, כי הוא אשם. לאור האמור, כמו גם בזיקה ליתר הפקטורים שנבחנו, נקבעה רמת מסוכנותו המינית של הנאשם כנמוכה עד בינונית כלפי קורבנות מוכרים או בנות משפחה. בשל היעדר תובנה למניעים לביצוע העבירות ולמצבי סיכון עתידיים, הוערך, כי הנאשם זקוק לטיפול ייעודי לעברייני מין, ממנו יכול הנאשם להפיק תועלת.

המאשימה הזכירה, כי לאור האמור, המליץ שירות המבחן על דחיית הטיעונים לעונש ב-3 חודשים, על מנת לבחון אם הנאשם יפיק תועלת מטיפול ייעודי.

42. בהקשר זה ציינה המאשימה, כי בעוד ששירות המבחן אמור לבחון שיקולים שעניינם הנאשם בלבד, הרי שבית המשפט צריך לבחון שיקולים רחבים יותר, הכוללים בחובם גמול, הרתעה ומניעה מזה, ושיקום העברייני מזה, כמו גם האינטרס הציבורי שבסיום הליכים משפטיים ומניעת עיוות דין לנפגע העבירה נוכח הימשכות ההליכים. על רקע האמור, התנגדה המאשימה לדחייה המבוקשת על ידי שירות המבחן ועתרה לסיום ההליך ולגזירת הדין.

43. כן סבורה המאשימה, כי אין מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. בהקשר זה הפנתה לפסיקה רלוונטית לפיה, ייתכנו מקרים בהם יתר שיקולי הענישה יצדיקו הימנעות מחריגה ממתחם העונש ההולם, חרף קיומם של סיכויי שיקום גבוהים. כך טענה, כי אין עסקינן בנאשם שעבר כברת דרך

שיקומית, על אף שהיה משוחרר בחלופת מעצר ומלווה על ידי שירות המבחן כל אותה תקופה. כן הטעימה, כי נכונותו הראשונית של הנאשם לעבור הליך טיפולי, אינה מצדיקה חריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, זאת, לאור חומרת העבירות והאמור בתסקירים ובדו"ח הערכת המסוכנות ולפיהם, "ניצל" הנאשם את חולשת המתלוננת על מנת לבצע את זממו. עוד טענה, תוך שהפנתה לפסיקה רלוונטית, כי יש מקרים בהם התחשבות בלעדית בשיקולי שיקום הנאשם עלולה לחטוא למכלול מטרות ההליך הפלילי ולדחוק את המתלוננת וצרכיה השיקומיים.

44. בהתחשב בחומרת העבירות שביצע הנאשם, בערכים החברתיים המוגנים, בנזק שעלול היה להיגרם ממעשי הנאשם, בנזק שנגרם בפועל, הצורך בהרתעת הרבים, כמו גם על רקע נתוניו האישיים של הנאשם, עתרה המאשימה לקביעת העונש הראוי לנאשם בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם, כפי הצעתה. בנוסף, עתרה המאשימה להשית על הנאשם מאסר מותנה ולחייבו בתשלום פיצוי למתלוננת ובקנס.

45. בהקשרו של הפיצוי טענה המאשימה, כי חיוב בתשלום פיצוי לטובת נפגעת העבירה, מהווה מרכיב חשוב בענישה, בנוסף לעונש המאסר. המאשימה הטעימה, כי אמנם בפיצוי שכזה אין כדי לכפר, או לכסות על הנזקים והטראומות שאינם ניתנים לאומדן כספי, אולם חשיבותו בהכרה הניתנת על ידי החברה לכך, שהמעשים שנעשו מהווים עיוות של התנהגות אנושית. זאת ועוד, בפסיקת פיצויים יש כדי להעלות את מעמדם של נפגעי העבירה, כחלק מהמגמה לשלבם בהליך הפלילי ולהכיר בזכויותיהם. כן יש בכך אף היטהרות לעברייני עצמו, שחיובו בפיצוי לטובת הנפגע עשוי לתרום לשיקומו. צוין, כי בפסיקת הפיצוי בהליך הפלילי לא נדרשת הוכחה של שיעור הנזק וכי בעבירות מין ישנו נזק טבוע שהוא בבחינת הנחה שאין צורך להוכיחה. לביסוס טענותיה, הפנתה המאשימה לפסיקה רלוונטית.

46. עוד טענה, כי אין מחלוקת, כי באירוע טראומתי דוגמת האירוע נשוא כתב האישום המתוקן, יש כדי לפגוע פגיעה אנושה במתלוננת, בעיקר בדמות נזקים נפשיים. לא ניתן לאמוד את גודל הנזקים, אך הסימפטומים מעידים על העוצמה הרבה של הפגיעה.

47. בנסיבות אלו, עתרה המאשימה לחייב את הנאשם בתשלום פיצוי משמעותי למתלוננת, בגין הסבל הפיזי והנפשי שנגרם לה בעטיים של המעשים שביצע. כן עתרה לחייב את הנאשם בתשלום קנס או מאסר תמורתו וכן, להשית עליו מאסר על תנאי מרתיע בגין העבירות בהן הורשע ובגין כל עבירת מין.

48. בהשלמת טיעוניה לעונש בעל פה, בדיון מיום 4.6.17, הפנתה המאשימה לעונש בצד עבירת המין שביצע הנאשם העומד על 15 שנות מאסר ולעונש המזערי העומד על 45 חודשי מאסר בפועל. המאשימה התנגדה לדחיית הטענות לעונש כבקשת שירות המבחן וחזרה וטענה, כי אין מקום במקרה דנן לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום וכן חזרה על עיקר טיעוניה בכתב, כפי שפורטו לעיל.

49. המאשימה ציינה, כי עמדת בני משפחת המתלוננת, אביה ואמה החורגת, הינה למיצוי הדין עם הנאשם, תוך שקלול ראוי של הנזק שנגרם לקטינה כתוצאה מהמעשים.

50. בהשלמת טיעוניה לעונש בדיון מיום 7.1.18, לאחר קבלת תסקיר סופי בעניינו של הנאשם, חזרה המאשימה על עמדתה העונשית. כך, הפנתה לאמור בטיעוניה לעונש בהתייחס לחריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, כמו גם לעתירתה להשתת מאסר ממושך, עמדה אשר אינה עולה בקנה אחד עם המלצת שירות המבחן. המאשימה הוסיפה, כי מהתסקירים עולה, כי עסקין בראשית טיפול בלבד, כאשר לגישתה, טיפול מסוג זה ניתן לקבל גם בין כתלי הכלא ואין מקום לסטות מהמתחם משיקולי שיקום. כן הפנתה לפסיקה רלוונטית נוספת בהקשר זה (סומנה עת/2).

טיעוני הנאשם לעונש:

51. במסגרת טיעוניה לעונש בכתב, עתר ב"כ הנאשם לאימוץ המלצת שירות המבחן לדחיית הדיון בעניינו של הנאשם, לצורך בחינת אופציה טיפולית בעניינו ועל מנת לעקוב אחר השתלבותו בטיפול ייעודי לעברייני מין ומידת יכולתו להפיק תועלת מהטיפול המוצע. הובהר, כי אין באימוץ המלצת שירות המבחן לדחיית הדיון לצורך מתן אפשרות לנאשם להשתלב בהליך טיפולי, כאמור, כדי לפתח אצל הנאשם ציפייה באשר לעונש שיוטל עליו בסופו של יום. בהקשר זה טען ב"כ הנאשם, כי ישנה חשיבות הן לנאשם והן לחברה, לאפשר לנאשם לעבור הליך טיפולי ייעודי לעברייני מין וזאת, ללא כל קשר לתוצאה הסופית ולעונש שיושט עליו בסופו של יום.

52. ב"כ הנאשם הפנה להמלצת גורמי הטיפול בדבר שילוב הנאשם בהליך טיפולי, כן הפנה לחוות דעת המרכז להערכת מסוכנות מינית, על המלצותיה ולתסקיר שירות המבחן מיום 25.5.17 והעתירה לדחיית הדיון בעניינו של הנאשם ב-3 חודשים.

53. ב"כ הנאשם ציין, כי הנאשם היה נתון במעצר של ממש מיום 23.10.16 ועד ליום 12.12.16, מאז שוהה הנאשם במעצר בית מלא. נטען, כי שהיית הנאשם במעצר בית מלא תקופה כה ארוכה נועדה למטרה אחת והיא, לאפשר לנאשם להשתלב בהליך טיפולי. עוד טען, כי האירוע נשוא כתב האישום המתוקן הינו אפיזודה חד פעמית ובודדת בחיי הנאשם וכי מדובר בעבירות המצויות ברף החומרה הנמוך. עוד נטען, כי קיימת הצדקה של ממש לאפשר לנאשם מיצוי ההליך הטיפולי ומנגד, אין מקום לקבל את עמדת המאשימה ולמנוע מהנאשם את האפשרות להשתלב בהליך טיפולי, עמדה המחטיאה את מטרת ההליך הפלילי. לאור האמור, עתר לדחיית הדיון בעניינו של הנאשם בהתאם להמלצת שירות המבחן, ולאפשר לנאשם להשתלב בהליך טיפולי, אשר מהצלחתו, יצאו הנאשם והחברה נשכרים.

54. בהתייחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ציין ב"כ הנאשם את עבירת המין שביצע הנאשם וטען בהקשר זה, כי עסקין במגע מיני שטחי, רגעי ובהזדמנות בודדת, שיצר הנאשם. לטענת ב"כ הנאשם,

לעבירה לא קדם תכנון, כעולה מסעיפים 3 ו-4 לעובדות כתב האישום המתוקן. כן טען, כי המעשה בוצע תוך הפעלת שיקול דעת מוטעה. הודגש, כי הנאשם התנצל באופן מידי על מעשיו, כפי הבא לידי ביטוי בסעיף 5 לעובדות כתב האישום המתוקן.

55. באשר לחלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות, ציין ב"כ הנאשם, כי הנאשם ביצע את העבירות לבדו, כך שמימד הפגיעה במתלוננת הינו מופחת. ב"כ הנאשם הוסיף, כי אין מחלוקת שכתוצאה ממעשי הנאשם, נגרם נזק למתלוננת. עם זאת, טען, כי נזק זה הינו מינורי, זאת, בהסתמך על האמור בתסקיר נפגעת העבירה, ממנו עולה, כי המתלוננת השתלבה בלימודים בבית הספר, היא חברותית, פעילה, יש לה חברות וכי היא אינה מעוניינת להשתלב בהליך טיפולי.

56. באשר לסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע עבירת המין, טען בא כוחו, כי חולשה רגעית והפעלת שיקול דעת רגעי לא נכון, הביאו את הנאשם לביצוע העבירה. כיום הנאשם מבין היטב את חומרת מעשיו. כן מאז מעצרו והגשת כתב האישום כנגדו, חיי הנאשם השתנו מקצה לקצה ועולמו חרב עליו. הנאשם נתון במצוקה נפשית חריפה ביותר, מתקשה לתפקד בחיי היומיום, אינו מפסיק לבכות ומצבו הרפואי התדרדר.

57. ב"כ הנאשם עתר להתחשב בעת קביעת מתחם העונש ההולם בכך, שעסקין במקרה יחיד ובודד, עובדה המפחיתה באופן משמעותי מחומרת העבירה. כן נטען, כי מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי המגע המיני בין הנאשם לבין המתלוננת היה שטחי ולפרק זמן קצר של מספר שניות בלבד, ללא הפעלת כוח ואלימות.

58. מבלי להמעיט מחומרת העבירות ומבלי להקל ראש בביצוען, נטען, כי אין המדובר בעבירות אשר חומרתן מחייבת נקיטת ענישה מחמירה כנגד הנאשם, בדמות מאסר בפועל. בהקשר זה נטען, כי הערך החברתי המוגן בצד עבירת המין, שעניינו, שלמות גופו ונפשו של האדם, הינו ערך חברתי חשוב, אך בנסיבות ביצוע העבירה וכאשר נגרם נזק מינימלי, הרי שהערך החברתי נפגע באופן פחות.

59. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה בה נדונו מקרים בהם הושטו מאסרים לריצוי בעבודות שירות, שהינם, כך נטען, חמורים משמעותית מהמקרה דנן.

60. ב"כ הנאשם הפנה לעיקרון ההלימה, שהינו השיקול המרכזי בענישה בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, תוך שטען, כי הרציונל העיקרי מאחורי תיקון 113 הינו, יצירת מידתיות בענישה ביחס לחומרת העבירה.

61. לאור האמור, עתרה ההגנה לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו על דרך עבודות שירות.

62. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, טען ב"כ הנאשם, כי השתת עונש חמור על הנאשם, תפגע בו באופן דרסטי. כך טען, כי הנאשם אינו מסוגל לשאת עונש מאסר בפועל מפאת מצבו הנפשי הקשה, כמו גם מצבו הבריאותי. כן טען, כי הנאשם הינו המפרנס היחיד של בני משפחתו, אשתו עקרת בית ומנהלת אורח חיים דתי, והוא אב לשני תינוקות. כך, החמרה בעונשו של הנאשם מהווה פגיעה גם בבני משפחתו.
63. ב"כ הנאשם טען עוד, כי לנאשם כבר נגרם נזק כבד כתוצאה מביצוע העבירות והרשעתו בגין. כך הודגש, כי הנאשם היה נתון משך תקופה ארוכה במעצר של ממש וכן נתון מזה כשבעה חודשים בתנאי מעצר בית מלא. מאז גילוי העבירות, הנאשם מבודד ואינו בא במגע עם אנשים. הנאשם מתגורר בישוב קטן בצפון הארץ ומאז נודע ברבים דבר מעצרו, הוא נמנע מלבוא במגע עם אנשים.
64. כן נטען, כי הנאשם קיבל אחריות על מעשיו באופן מלא ומוחלט. הנאשם הודה בביצוע העבירות בפני חוקרי במשטרה, בבית המשפט ובפני שירות המבחן, והוא מתחרט על מעשיו באופן כן ואמיתי. כן הוזכר, כי הנאשם הודה בביצוע העבירות ללא שמיעת ראיות, מבלי שהמתלוננת העידה ומבלי לגרום לה עוגמת נפש נוספת. הנאשם נרתם להליך טיפולי משמעותי במסגרת שירות המבחן וברצונו להמשיך ולהשתלב בהליך טיפולי. הנאשם ניהל אורח חיים תקין לחלוטין, תרם לחברה ואין לחובתו הרשעות קודמות בפלילים.
65. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן מיום 25.5.17. כן הפנה למצבו הבריאותי כמפורט שם וציין, כי הנאשם התנהג כלפי המתלוננת כבתו וגידל אותה מאז היותה בת שנתיים.
66. עוד הפנה ב"כ הנאשם לחוות הדעת מאת המרכז להערכת מסוכנות מינית, במסגרתה הוערכה רמת המסוכנות המינית הנשקפת מהנאשם כלפי קורבנות מוכרים ו/או בנות משפחה כנמוכה עד בינונית. לטענתו, מסקנת חוות הדעת מלמדת, כי מדובר בנאשם בר טיפול, שיש מקום ליתן לו הזדמנות ולהעניק לו עזרה על ידי מתן אפשרות לשילובו בהליך טיפולי.
67. ב"כ הנאשם הפנה לתסקיר נפגעת העבירה, תוך שטען, כי אין מחלוקת, כי מעשי הנאשם פגעו במתלוננת ואולם, מהתסקיר עולה, כי לא נותרה אצלה פגיעה נפשית חמורה המצריכה טיפול. כך נטען, כי לא הוצגו בפני שירות המבחן ממצאים רפואיים ונפשיים, המעידים על מידת הפגיעה במתלוננת, לרבות קיומן של השלכות עתידיות.
68. ב"כ הנאשם ציין, כי הנאשם היה נתון במעצר של ממש מיום 23.10.16 ועד ליום 12.12.16. מיום 12.12.16 ועד ליום 9.5.17 שהה במעצר בית מלא בבית אחותו. מיום 9.5.17 הנאשם שוהה במעצר בית מלא, למעט יציאה לתפילות. נטען, כי תקופת המעצר ומעצר הבית הינה משמעותית, וגרמה לשיבוש מוחלט של מהלך חייו של הנאשם.

69. לטענת ב"כ הנאשם, מתסקיר שירות המבחן עולה, כי קיים פוטנציאל של ממש לשיקום הנאשם. צוין, כי שירות המבחן מעריך, כי עסקינן באדם נורמטיבי ונעדר קווים עברייניים. כך טען, כי מסקנות שירות המבחן מהוות תשתית מבוססת לסיכויי שיקומו של הנאשם ועל כן, עתר לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם שייקבע משיקולי שיקום ולאימוץ המלצות שירות המבחן באשר לענישה שתושט על הנאשם.

70. בהתייחס לטיעוני המאשימה לעונש, טען ב"כ הנאשם, כי מדובר בטיעונים שאינם מתאימים למקרה דנן. כן טען, כי מתחם העונש לו עותרת המאשימה חסר כל בסיס עובדתי ומשפטי ואינו מתאים למקרה דנן. הפסיקה אליה הפנתה המאשימה בטיעוניה אינה מתאימה למקרה דנן, שעה שעניינה מקרים חמורים באופן משמעותי, אשר כללו ריבוי פגיעות, להבדיל מפגיעה חד פעמית, כמו במקרה דנן.

71. לגישת ב"כ הנאשם, אין כל הצדקה משפטית ועובדתית לקביעת מתחם עונש הולם נפרד לכל אחת מן העבירות בהן הורשע הנאשם, זאת, שעה שבין האירועים נשוא כל אחת מהוראות החיקוק קיימת זיקה עובדתית וראייתית והינם בבחינת אירוע אחד מתמשך. על כן, עתר ב"כ הנאשם להתייחס לאירועים נשוא כתב האישום כמקשה אחת ולקבוע מתחם עונש הולם אחד בגינם.

72. ב"כ הנאשם הוסיף והתייחס לעתירת המאשימה להעניק מעמד בכורה לשיקול הרתעת הרבים. בהקשר זה טען, כי לשיקול זה משקל מוגבל יחסית בקביעת העונש הראוי בתוך המתחם, והוא אינו משפיע על קביעת מתחם העונש ההולם עצמו.

כך נטען, כי שיקול זה נדחק כיום אל תחתית סולם השיקולים שעל בית המשפט לשקלל. נוכח העובדה, כי רמת הענישה עובר לתיקון 113 לחוק העונשין התבססה במידה ניכרת על שיקולי ההרתעה, הרי שהעדפת המחוקק את שיקול ההלימה על פני שיקול ההרתעה, אמורה להביא לירידה ברמת הענישה ביחס לעבירות אלה. נטען, כי ההכרעה הערכית של המחוקק נובעת מההכרה ההולכת וגוברת בדבר הבעייתיות החוקתית של החמרה מכוח שיקול הרתעת הרבים. החמרה בעונש מטעמי הרתעת הרבים נחשב לאקט פסול מוסרית, מכיוון שהיא מבקשת לעשות שימוש באדם כמכשיר לחינוך הציבור. כך, מחקרים אמפיריים בארץ ובעולם מלמדים, כי להחמרה בענישה אין אפקט הרתעתי מובהק.

73. ב"כ הנאשם עתר להימנע מהשתת קנס על הנאשם, נוכח מצבו הכלכלי הקשה, שעה שהינו נתון בתנאים מגבילים, הכוללים מעצר בית מזה תקופה ארוכה ואין ביכולתו לעמוד בתשלום קנס.

74. בנסיבות אלו, עתר ב"כ הנאשם להימנע מגזירת דינו של הנאשם בשלב זה ולאפשר לו להשתלב בהליך טיפולי, על מנת שתונח בפני בית המשפט התמונה בכללותה. לחילופין, עתר להימנע ממיצוי הדין עם הנאשם, להעדיף את הפן השיקומי על פני שיקולי הגמול וההרתעה, ולהשית עליו מאסר לריצוי בעבודות שירות, בצד עונשים נלווים.

75. בטיעוניו לעונש מיום 29.6.17, חזר ב"כ הנאשם על טיעוניו שבכתב, כפי שפורטו לעיל. כך הפנה ב"כ הנאשם לאמור בחוות דעת המרכז להערכת מסוכנות מינית בדבר הצורך בבחינת יכולת הנאשם להפיק תועלת מהליך טיפולי ובדבר הצורך בשילובו בטיפול ייעודי בעברייני מין. עוד הפנה להמלצת התסקיר מיום 25.5.17, העולה בקנה אחד עם חוות דעת הערכת המסוכנות וההמלצה בגדרה, בדבר שילוב הנאשם בהליך טיפולי. הודגש, כי שני הגורמים לא המליצו, כי הנאשם ישולב בהליך טיפולי בין כתלי בית הכלא, אלא על שילובו בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן ובקהילה. כן הפנה לפסיקה באשר למדיניות הענישה (סומנה ענ/3).

76. בהשלמת טיעוניו לעונש בדיון מיום 7.1.18, לאחר קבלת תסקיר מסכם בעניינו של הנאשם, חזר ב"כ הנאשם על טיעוניו לעונש בכתב ובעל פה. כן הפנה לאמור בתסקיר המסכם ולפיו, הנאשם מגיע בקביעות למפגשים הקבוצתיים במרכז "...", מביע מוטיבציה ממשית לטיפול, משתף מעולמו הפנימי בפתיחות ובמפגשים האחרונים אף החל להבין את משמעות המניעים שהביאו אותו לביצוע העבירות. כך ציין, כי להתרשמות שירות המבחן, ההליך הטיפולי הקבוצתי יעיל עבור הנאשם, אשר מתחיל לעבור שינוי. כן הפנה להמלצת שירות המבחן ולפיה, הנאשם זקוק להמשך הליך טיפולי מעמיק וממושך, תוך שטען, כי המלצת שירות המבחן באה לאחר תקופה ממושכת בה היה הנאשם בקשר עם שירות המבחן ובעיצומו של הליך טיפולי. שעה שמתסקירי שירות המבחן עולה פוטנציאל של ממש לשיקום הנאשם, הרי שיש מקום לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם, משיקולי שיקום.

77. ב"כ הנאשם ציין, כי הנאשם נתון בתנאי מעצר בית עד היום, אם כי לפני כחודשיים נפתחו לו חלונות של מספר שעות בלבד, לצרכי עבודה ביישוב. ב"כ הנאשם הפנה להמלצת שירות המבחן להשית על הנאשם צו מבחן למשך 18 חודשים בצד ענישה שתאפשר את קיום הצו וטען, כי השתתף צו של"צ או מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, הינם עונשים העשויים להתאים במקרה דנן. כן הצהיר, כי הנאשם נותן את הסכמתו להשתתף צו מבחן לתקופה ארוכה יותר מזו המומלצת על ידי שירות המבחן. ב"כ הנאשם הוסיף והתייחס לטענת המאשימה ולפיה, עסקינן בהליך טיפולי ראשוני בלבד וציין, כי הנאשם נמצא מזה תקופה ממושכת באותה קבוצה טיפולית, החל להפנים את חומרת מעשיו וההתרשמות הינה, כי ההליך הטיפולי יעיל ואפקטיבי. לאור האמור, עתר ב"כ הנאשם לאימוץ המלצות שירות המבחן. כן עתר, להפנות את הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות, מבלי שיהא בכך כדי לפתח ציפייה אצל הנאשם באשר לעונש שיושת עליו.

78. בדבריו בדיון מיום 29.6.17, ביקש הנאשם את רחמי בית המשפט, כך שיחוס עליו, על משפחתו ועל ילדיו, וביקש כי יתאפשר לו להשתלב בהליך טיפולי ולחזור לחיים תקינים. הנאשם הבהיר, כי הוא מבין את חומרת מעשיו, ציין כי הודה במעשים באופן מידי, לקח אחריות בגינם וביקש את סליחת המתלוננת. הנאשם פירט אודות מצבו הרפואי, אודות הקורות אותו בילדותו, כמו גם נסיבותיו האישיות והמשפחתיות.

79. בדבריו בדיון מיום 7.1.18, הנאשם פירט אודות הצלחת ההליך הטיפולי בו הוא נוטל חלק והשינוי

שהוא עובר בהקשר זה. הנאשם שב וביקש את סליחת כל הנוגעים בדבר ופירט אודות ההשלכות שיהיו לעונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריש על ילדיו ומשפחתו. הנאשם שב וביקש, כי יתאפשר לו להמשיך בהליך הטיפול.

תסקירי שירות המבחן:

80. מהתסקיר מיום 25.5.17 עולה, כי הנאשם בן 50, נשוי בשנית ואב לחמישה ילדים. שלושה מילדיו מנישואים קודמים, בגילאי 18-22 שנים, ושני ילדים מנישואיו הנוכחיים, בגילאי 5 שנים ושנה וחצי. הנאשם סיים 12 שנות לימוד, התגייס לצבא ושירת שלוש שנים לאחר שחרורו מהצבא עבד כשכיר בעבודות שונות. לדברי הנאשם, מזה כשנתיים הוא אינו עובד, לאחר שעבר התקף לב. מאז, מנהל הנאשם הליך של קבלת קצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי. הנאשם מסר, כי הוא סובל ממחלות שונות ובהן, יתר לחץ דם וסכרת וכי כיום הוא מתפרנס מהחכרת לול עופות שבבעלותו.

81. הנאשם נישא לראשונה בשנת, התגרש בשנת וילדיהם המשותפים של בני הזוג נשארו בחזקת גרושתו. הקשר של הנאשם עם ילדיו הגדולים רופף, בעיקר לאחר שנישא בשנית. הנאשם החל להתקרב לדת לפני כשלוש שנים ואף חזר בתשובה. בשנת ... נישא בשנית לאמה של המתלוננת. הנאשם מסר, כי גידל את המתלוננת יחד עם אשתו ונהג כלפיה כאב ביולוגי. עוד הובאו נתונים אודות משפחת המוצא של הנאשם.

82. צוין, כי אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות. בהתייחס לעבירות נשוא כתב האישום המתוקן מסר הנאשם, כי הוא רואה במעורבותו בעבירות כהתנהגות חריגה ויחידה, אותה ביצע כלפי המתלוננת, מבלי ששקל את חומרתה והשלכותיה. הנאשם שלל תכנון מוקדם לביצוע עבירת המין וטען, כי איבד שליטה בסיטואציה שנוצרה בינו לבין המתלוננת. הנאשם התקשה להסביר מדוע יזם שיחה בנושאים אינטימיים עם המתלוננת ונראה, כי הוא משליך במידה מסוימת את האחריות לסיטואציה שנוצרה על המתלוננת.

83. הנאשם טען, כי אינו מצליח להבין מדוע פגע במתלוננת, אם כי הוא מבין שעשה מעשה חמור ופוגעני. לדבריו, בתקופה שלפני הפגיעה המינית המתוארת, אשתו ילדה את בנם ולאחר הלידה התקשתה לקיים עמו יחסי מין משך תקופה ארוכה, עניין אשר גרם אצלו להצטברות דחפים מיניים, מה שבחוויתו גרם לעוררות מינית מוגברת אצלו וכנראה עמדה בבסיס הפגיעה המינית שביצע.

84. בשל אופי העבירה, נבדקה עם הנאשם התנהלותו המינית. הנאשם שלל משיכה מינית כלפי קטינות או צעירות וטען, כי הפגיעה המינית המתוארת אינה משקפת את התנהלותו המינית בדרך כלל.

85. בשיחה שקיים שירות המבחן עם אשת הנאשם לקראת עריכת תסקיר המעצר, זו תיארה את הנאשם כבעל ואב אוהב, דואג ואחראי, הנוהג כלפיה בכבוד וביחס מתחשב, התקשתה להתייחס לעבירה שביצע

הנאשם בבתה והיא אינה מצליחה להבין את מניעיו. לדבריה, היא סולחת לנאשם על התנהגותו ומוכנה נפשית להמשיך לחיות ללא בתה, המתלוננת, עמה אין לה כל קשר כיום.

86. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי בדרך כלל. בשנים האחרונות הנאשם סובל ממצב בריאותי ירוד עקב מחלות שונות, המשפיעות על תפקודו הכללי והתעסוקתי. שירות המבחן לא התרשם ממאפיינים אנטיסוציאליים מושרשים באישיותו של הנאשם. על אף שהנאשם מקבל אחריות על התנהגותו, שירות המבחן התרשם מקיום עיוותי חשיבה, המתבטאים במזעור חומרת המעשים והשלכת אחריות על המתלוננת. לצד זאת, הנאשם מסוגל לגלות אמפתיה כלפי המתלוננת במידה מסוימת.

87. צוין, כי מחוות הדעת והערכת המסוכנות שנערכה לנאשם מיום 24.3.17, עולה, בין היתר, כי "הרושם מאדם שביצע את העבירות בהן הורשע על רקע קווי אישיותו, תפיסה עצמית גרנדיוזית וניצול חולשתה של הקורבן למולו, כמו גם עיוותי חשיבה כלפיה. ממזער עד מאוד מחומרת מעשיו ותולה את האחריות לביצוע העבירות בקרבן למרות שחוזר ומצהיר פורמאלית כי הוא האשם". כמו כן, רמת המסוכנות המינית של הנאשם הוערכה כנמוכה עד בינונית כלפי קורבנות מוכרים, או בנות משפחה וצוין, כי מדובר באדם שזקוק לטיפול ייעודי לעברייני מין במסגרת קבוצתית, על רקע היעדר תובנה למניעים לביצוע העבירות ולמצבי סיכון עתידיים. אמנם יש לנאשם תמיכה משפחתית, אך קיים ספק רב עד כמה בני משפחתו וקרוביו מודעים לבעיותיו בתחום המיני. אף אם הנאשם ישולב בטיפול ייעודי, מומלץ לבחון את יכולותיו להפיק תועלת מטיפול.

88. לאור כל האמור, בשקלול התייחסות הנאשם לביצוע העבירות וממצאי חוות הדעת והערכת המסוכנות, ובטרם יגבש את עמדתו הסופית, המליץ שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינו של הנאשם ב-3 חודשים, לשם בחינת האופציה הטיפולית בעניינו ועל מנת לאפשר מעקב אחר השתלבותו בטיפול ייעודי לעברייני מין ויכולתו להפיק תועלת מטיפול שכזה. צוין, כי במהלך תקופת הדחייה יפעל שירות המבחן להפניית הנאשם לטיפול במסגרת מרכז "... ב...". המוגדר כמרכז מורשה לשיקום מונע וכי למועד הדיון שייקבע יוגש תסקיר משלים.

89. מתסקיר משלים מיום 26.9.17 עולה, כי במהלך תקופת הדחייה, הופנה הנאשם לטיפול במסגרת מרכז "... ב...". בדו"ח בדיקת התאמת הנאשם לטיפול במרכז הוגדרו מטרות הטיפול, הותוותה תוכנית טיפולית עבור הנאשם והומלץ על שילובו בטיפול ייעודי פרטני למשך כחודשיים, לשם פיתוח תובנה וכהכנה לקראת שילובו בטיפול ייעודי קבוצתי, לאחר מכן.

90. עוד צוין בתסקיר, כי בדו"ח שהתקבל ביום 10.9.17 ממרכז "... צוין, כי הנאשם החל בטיפול פרטני במסגרת המרכז ביום 27.6.17 ולאחר 5 פגישות פרטניות, הועבר לטיפול בקבוצה ייעודית המתקיימת בתדירות של אחת לשבוע. הנאשם מגיע לפגישות בקביעות, מביע מוטיבציה לטיפול ומשתף בפתיחות. הנאשם מתאר את עצמו כמי שעובר שינוי בזכות ההתחזקות הדתית, משתף במהלך חיים רווי משברים

ודפוסים שליליים, אם כי מתקשה לגלות מודעות והבנה לחלקו בהתהוות משברים אלו. הנאשם מודה בפגיעה המינית, אם כי ממזער חלקים רבים ומתאר את מהלך הדברים תוך שימוש בטעויות חשיבה המפחיתות מחומרת הפגיעה. עם זאת, צוין, כי הנאשם נמצא בשלב ראשוני בטיפול וכי הוא מגלה נכונות ללמידה ושינוי עמדות.

91. מהדיווח שהתקבל עולה, כי הנאשם נמצא בראשיתו של הליך טיפולי וכי הוא זקוק לתהליך מעמיק של התבוננות פנימית, שיפור שליטתו העצמית והגברת אחריותו כלפי הקורה עמו. לאור המתואר, כאשר הנאשם עודנו נמצא בשלב ראשוני יחסית בטיפול, המליץ שירות המבחן על דחיית הדיון בעניינו ב-3 חודשים נוספים בטרם יגבש את עמדתו הסופית. צוין, כי במהלך תקופת הדחייה, יעקוב שירות המבחן אחר התקדמות הנאשם בהליך הטיפול וכי למועד הדיון שייקבע, יוגש תסקיר משלים עם המלצה בהתאם למצבו של הנאשם.

92. מתסקיר מסכם מיום 31.12.17 עולה, כי בדיווח שהתקבל ביום 24.12.17 ממרכז "... ב... צוין, כי הנאשם מגיע לפגישות בקביעות, מביע מוטיבציה לטיפול ומשתף בפתיחות. הנאשם מודה בפגיעה המינית, אולם עדיין ממזער חלקים רבים, ומתאר את מהלך הדברים תוך שימוש בטעויות חשיבה שמפחיתות מחומרת הפגיעה.

93. עם זאת, במהלך המפגשים האחרונים, ובעקבות שיקוף משמעותי בקבוצה, ניכרת נכונות של הנאשם להתעמת עם הכוונות המיניות שהיו בבסיס מעשיו ולחשוף אותן. הנאשם החל להגיד, כי "יתכן" והיו במעשיו מניעים מיניים והחל להבין את משמעות מניעים אלו למהלכי מניעה וצמצום התנהגויות דומות בעתיד. נראה, כי הטיפול הקבוצתי יעיל עבור הנאשם והוא מתחיל לעבור תהליכי שינוי. צוין, כי ניכר שהנאשם עודנו נמצא בתחילת הדרך הטיפולית וכי הוא זקוק להמשך תהליך מעמיק שיוביל להתבוננות עצמית, שליטה עצמית וראיית הסביבה מעמדה מאוזנת ולא פוגענית.

94. בשיחה שקיים עמו שירות המבחן לאחרונה, שיתף הנאשם, כי הוא מפיק תועלת מהטיפול בו הוא משולב. הנאשם מבטא תחושת סיפוק מיכולתו ליעץ לחברי הקבוצה ולתמוך בהם ומהאפשרות לשתף אחרים במצוקותיו. בהתייחסותו לעבירות, נראה, כי בעקבות הטיפול הנאשם מכיר יותר בחלקיו הפוגעניים ובאחריותו לביצוע העבירות.

95. לאור האמור, בשל העובדה כי זוהי הרשעתו הראשונה של הנאשם, לצד ההתרשמות כי ההליך המשפטי המתנהל כנגדו מהווה עבורו גורם מציב גבולות ומרתיע, ומתוך ההתרשמות כי הוא מפיק תועלת מהטיפול בו הוא משתתף, בהתאם ליכולותיו, וכי הנאשם זקוק להמשך התערבות טיפולית ייעודית, המליץ שירות המבחן לאפשר לנאשם להמשיך בתהליך הטיפול בו הוא משולב במסגרת מרכז "...", במסגרת צו מבחן לתקופה של 18 חודשים וזאת, בצד כל עונש אשר יאפשר את קיום הצו.

חוות דעת המרכז להערכת מסוכנות מינית:

96. כאמור, בעניינו של הנאשם הוגשה חוות דעת מאת המרכז להערכת מסוכנות מינית, מב"ן - שב"ס, מיום 24.3.17. מפאת צנעת הפרט, יצוין אך בקליפת אגוז העולה מחוות הדעת.

97. מחוות הדעת עולה, בין היתר, כי שילובם של גורמי הסיכון הסטאטיים, גורמי הסיכון הדינאמיים, המבוססים על הספרות המקצועית בתחום הערכת המסוכנות המינית וההתרשמות הקלינית, מצביעים על כך שרמת המסוכנות המינית בעניינו של הנאשם הינה נמוכה עד בינונית כלפי קורבנות מוכרים ו/או בנות משפחה. ההערכה היא, כי הנאשם זקוק לטיפול ייעודי לעברייני מין במסגרת קבוצתית, על רקע היעדר תובנה למניעים לביצוע העבירות והיעדר תובנה למצבי הסיכון העתידיים. צוין, כי אמנם מהחומר שהוצג, כמו גם מדברי הנאשם, עולה, כי אמנם לנאשם תמיכה משפחתית, אך קיים ספק רב עד כמה בני משפחתו וקרוביו מודעים לבעיותיו בתחום המיני. כן הומלץ, כי אף אם ישולב הנאשם בטיפול ייעודי, מומלץ לבחון את יכולותיו להפיק תועלת מטיפול.

תסקיר נפגעת העבירה:

98. בנסיבות העניין, נוכח רגישות ומורכבות המקרה דנן, זהות המעורבים וכן לשם שמירה על פרטיות המתלוננת, יובא אך בתמצית ובקליפת אגוז העולה מתסקיר זה.

99. מתסקיר נפגעת העבירה מיום 11.5.17 עולה, בין היתר, כי מאז חשיפת הפגיעה, המתלוננת לא ראתה את אמה ואת שני אחיה למחצה, והקשר עימם נותק. לצד זאת, המתלוננת זכתה לתמיכה משמעותית מצד אביה ואשתו והם מלווים אותה.

100. כן עולה, כי בחלוף מספר חודשים מאז הפגיעה, המתלוננת חווה סימפטומים שונים המאפיינים פגיעה מינית והמשבשים את שגרת חייה בדמות ירידה בהישגיה הלימודיים, קושי בריכוז ועוד. נראה, כי כיום המתלוננת עסוקה בבניית אמון וביצירת קשרים במקום מגוריה החדש, וכי היא עדיין אינה בשלה לעבד לעומק את הניתוק מאמה בעקבות הפגיעה. ניכר, כי רק לאחר שתחוש בטוחה בביתה החדש ותעבד את אובדן הקשר עם אמה ואת הוויתור של אמה עליה, תוכל המתלוננת להתפנות לעיבוד הפגיעה שחוותה ועל כן, יש לצפות, כי השלכות הפגיעה שעוד לא נראות לעין יבואו לידי ביטוי רק בהמשך חייה. כך הוערך, כי ענישה הולמת ופיצוי כספי, יש בהם כדי להעביר מסר ברור בדבר המעשה שנעשה והשלכותיו.

דין והכרעה:

101. כאמור, הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות נשוא כתב האישום המתוקן שעניינו, מעשים מגונים בנסיבות אינוס (בקטינה שהינה בת משפחה, מתחת לגיל 16 ובניגוד לרצונה) ושיבוש מהלכי משפט. אינני רואה לחזור ולפרט את המעשים שביצע הנאשם ודי לי בהקשר זה אם אפנה לעובדות כתב האישום המתוקן אשר פורטו בהרחבה לעיל ואשר מדברות הן בעד עצמן.

102. במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, בית המשפט נדרש לעריכת בחינה תלת שלבית. ראשית, על בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד או במספר אירועים. שנית, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם וההנמקה לכך ושלישית, קביעת העונש הראוי בתוך המתחם, או סטייה ממנו אם החוק מאפשר זאת וההנמקה לכך. ראה בהקשר זה ע"פ 864/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13).

103. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט נדרש לבחינת הערך החברתי, שנפגע מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. לצורך קביעת העונש הראוי לנאשם, בית המשפט נדרש לבחינת הנסיבות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות ובכלל זה נתוני העושה ונסיבותיו האישיות.

104. בע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' יוסף דלאל [פורסם בנבו] (3.9.15) נקבע, בין היתר, כי מקום בו עסקינן במספר עבירות אשר ביניהן קשר ענייני הדוק ואשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת, הרי שאלה ייחשבו לאירוע אחד.

אמנם, הנאשם הורשע בשתי עבירות שונות במהותן, אשר בוצעו בהפרש זמן של מספר חודשים האחת מרעותה. כך עולה מעובדות כתב האישום המתוקן, כי עבירת המין בה הורשע הנאשם בוצעה במהלך חודשי הקיץ של שנת 2016 ואילו עבירת שיבוש מהלכי המשפט בוצעה במהלך חופשת החגים, בחודש אוקטובר 2016. עם זאת, בחינת הנסיבות בהן בוצעו העבירות, טיבן והרקע לביצוען מלמד, כי עבירת שיבוש מהלכי המשפט בוצעה על רקע עבירת המין ובזיקה ישירה אליה. כך למעשה, נובעת העבירה השנייה בזמן מהעבירה שקדמה לה, באופן בו מתקיים ביניהן קשר פנימי, ענייני, הדוק ומתמשך. בנסיבות אלו, הרי שעסקינן באירוע אחד, בזיקה לדרישות הפסיקה בהקשר זה. בהתאמה, הרי שיש לקבוע מתחם עונש הולם אחד למכלול מעשי הנאשם.

קביעת מתחם העונש ההולם:

105. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט נדרש לבחינת הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מהעבירות שביצע הנאשם ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

106. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מעבירת המין שביצע הנאשם עניינם שמירה על כבודו, שלומו, נפשו וצנעת הפרט של אדם. כן נפגע ערך חברתי מוגן נוסף שעניינו, שמירה על האוטונומיה של האדם ומניעת הפגיעה בה. באשר לאלה, יפים הדברים שנקבעו בע"פ 6269/99 **אברהם כהן נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(2) 496, שם נקבע, בין היתר, כדלקמן:

"מקור האיסור הפלילי לבצע מעשה מגונה בצורך להגן על שלמות גופו, צנעת פרטיותו וכבודו של האדם. זכותו של אדם באשר הוא להגנה מפני פגיעה בגופו ובכבודו, כמו גם זכותו לפרטיות ולצנעת חייו הוכרו כזכויות יסוד בסעיפים 2 ו- 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו..... ערך ההגנה על זכותו של אדם לצנעת גופו עומד גם ברקע האיסור הפלילי על ביצוע מעשה מגונה והוא נושא ממד רב - משקל נוכח הפגיעה הכרוכה בו בזכות יסוד של הנפגע להגנה על גופו ועל כבודו.....".

107. בשים לב למעשים שביצע הנאשם, טיבם, מהותם ואופיים, כמו גם בשים לב לעובדה, כי במעשיו פגע הנאשם בביתו החורגת, קטינה ילדת....., אשר במועד ביצוע המעשים הייתה כבת 13 וחצי שנים, הרי שמתבקשת המסקנה, כי במעשיו, פגע הנאשם באופן משמעותי, ממשי ומוחשי בערכים חברתיים מוגנים אלו.

כאשר מדובר בעבירות המבוצעות בתוך התא המשפחתי, נפגעים גם ערכים חברתיים, הנוגעים לשלמות משפחה. הדבר ניכר ביתר שאת בהליך שבפנינו.

108. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מהעבירה של שיבוש הליכי משפט עניינם, שלטון החוק כבסיס לחברה מאורגנת, כמו גם הסדר הציבורי וכן פגיעה בתקינות ההליך המשפטי והוצאת האמת לאור. מעשי הנאשם בהקשר זה, שעה שניסה להניא את הגיס ואת יתר בני המשפחה מלהתלונן במשטרה אודות עבירת המין שביצע, בנימוק שהדבר יזיק לילדיו הקטינים והם ייוותרו ללא אב, חמורים הם נוכח טיבם ומהותם ומהווים פגיעה ממשית בערכים מוגנים אלו.

109. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הרי שהנאשם ביצע מעשים מגונים בביתו החורגת, עת הייתה קטינה בת כ-13.5 שנים, מדובר במעשים המצויים ברף הגבוה יחסית של החומרה, שכללו נגיעות באיברים מוצנעים. בהמשך, ניהל עמה שיחה אודות איבריה האינטימיים ובעלת תכנים מיניים, הכל כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר פורטו בהרחבה לעיל. בהמשך, הביע הנאשם צער על המעשים ואמר למתלוננת שלא תאפשר לאף אחד לגעת בה, כולל אותו. את המעשים ביצע הנאשם במתלוננת תוך ניצול מעמדו כאביה החורג, ניצול גילה הצעיר ובניגוד לרצונה.

בעקבות האירוע האמור, התדרדר מצבה הרגשי והנפשי של המתלוננת והיא שיתפה את אביה הביולוגי בכוונתה האובדנית. לאחר מכן, גילתה לאמה, לאביה הביולוגי ולבת זוגו, את דבר הפגיעה של הנאשם בה.

במהלך שיחה שהתקיימה בעקבות האמור לעיל, ניסה הנאשם להניא את הגיס ואת יתר בני המשפחה מלהתלונן במשטרה, בנימוק שהדבר יזיק לילדיו הקטינים והם יוותרו ללא אב.

110. בתי המשפט עמדו לא אחת אודות חומרתן של עבירות המין, במיוחד כאשר הן מבוצעות בתוך המשפחה. בהקשר זה ראו הדברים שנאמרו בע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (27.8.14), שם נקבע, בין היתר, כדלקמן:

"בית-משפט זה דן לא אחת בפרשות רבות וקשות של ביצוע עבירות-מין בקטינים, בתוך המשפחה שבהן ניכר ניצול של הקרבה הפיזית, המשפחתית והנפשית בין מבצע העבירה לבין קורבנותיו. הפגיעה שמסבות עבירות אלו לנפשם של הקטינים, לביטחונם ולשלמות גופם, היא חמורה, ויש להוקיע אותה. עונשים בעבירות אלו צריכים להלום את חומרת המעשים ופגיעתם".

111. כן ראו הדברים שנאמרו בע"פ 3648/04 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (15.9.05), וכדלקמן:

"התופעה הקשה והעצובה של עבירות מין במשפחה באה לעתים מזומנות לפתחם של בתי המשפט, וטעונה ענישה חמורה הולמת. היא בעלת אפקט משמעותי ורב שנים על הקרבן, העלול להטיל צל לשנים רבות, לאחר שכן משפחתו, מי ששם בו את מבטחו, בגד באמון. יודע ילד רגיל, כי ה'רע' שוכן מבחוץ ואילו בבית פנימה ימצא ה'טוב', תהא אהבה, תימצא יד חמה ומגוננת, לא תהא פגיעה. התעללות מינית במשפחה ניצבת חזיתית מנגד לידיעה ותקווה זו. (ע"פ 3648/04 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה ה' (15.9.2005); כן ראו ע"פ 241/03 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 13 (28.12.2005))."

112. חומרה יתרה טמונה בעובדה, כי הנאשם ביצע את המעשים בביתו החורגת, אותה גידל מאז הייתה כבת שנתיים. הנאשם, אשר אמור היה להיות דמות תומכת ומגינה עבור הקטינה, כמו גם לשמש לה מקור הגנה וביטחון, ניצל את אמונה של המתלוננת בו ופגע בה פגיעה חמורה.

113. עוד יש לציין את גילה הצעיר של המתלוננת בעת ביצוע העבירה. לא זו אף זו, הנאשם בהיותו אדם מבוגר, ביצע את המעשים במתלוננת הצעירה ממנו בשנים רבות. לא זו אף זו, הנאשם ניצל את זמינות המתלוננת ואת חולשתה נוכח גילה, אשר הינה אינהרנטית בזיקה לזהות המעורבים ולנסיבות המקרה דן.

114. מימד נוסף של חומרה טמון בעובדה, כי המעשים בוצעו בבית. הנאשם ניצל את העובדה, כי שהה

ביחידות עם המתלוננת ופגע בה בתוך ביתה, מקום אשר אמור להיות מוגן ובטוח עבורה ובו היא אמורה להרגיש בטחון ורוגע.

115. באשר לנזקים שנגרמו כתוצאה מביצוע העבירות, אין חולק, כי ביצוע עבירת מין כלפי קטינה בגילה הצעיר של המתלוננת, מותיר ויותר חותם בל ימחה בנפשה וישפיע על עיצוב אישיותה ותפיסת עולמה לעתיד לבוא. בנקודה זו יפים הדברים שנאמרו בע"פ 6092/10 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.7.12) וכדלקמן:

"אמנם עבירות מין מסבות נזק, פיזי ונפשי, לכלל הנפגעים והנפגעות, אך אין ספק שפגיעה מינית בגיל צעיר יש בה כדי להשפיע בצורה קשה ומקיפה יותר על אישיותו של הנפגע ועל עולמה הפנימי של הנפגעת. אל לנו לשכוח כי בשלב זה בחייו של הפרט יש למרבית החוויות שהוא נחשף להן פוטנציאל לגבש ולעצב עוד נדבך ועוד פן באישיותו המתפתחת, והדברים הם בבחינת מקל וחומר כאשר החשיפה היא לחוויות טראומטיות ואלימות, כדוגמת תקיפה מינית".

116. כך ראוי להפנות לעולה מתסקיר נפגעת העבירה שהוגש בעניינה של המתלוננת, המפרט את הנזקים שנגרמו למתלוננת בעטיים של מעשי הנאשם. כך עולה מהתסקיר, בין היתר, כי בעקבות חשיפת המעשים, הקשר בין המתלוננת לאמה נותק וכך אף הקשר עם אחיה הקטינים. בכך, גלומה פגיעה קשה נוספת במתלוננת.

עוד עולה מתסקיר נפגעת העבירה, כי בחלוף מספר חודשים מאז הפגיעה, המתלוננת חווה סימפטומים שונים המאפיינים פגיעה מינית ומשבשים את שגרת חייה. כן צוין בתסקיר, כי נראה, כי כיום המתלוננת עסוקה בבניית אמון וביצירת קשרים במקום מגוריה החדש, וכי היא עדיין אינה בשלה לעבד לעומק את הניתוק מאמה בעקבות הפגיעה. ניכר, כי רק לאחר שתחוש בטוחה בביתה החדש ותעבד את אובדן הקשר עם אמה ואת הוויתור של אמה עליה, תוכל להתפנות לעיבוד הפגיעה שחוותה ועל כן, יש לצפות, כי השלכות הפגיעה שעוד לא נראות לעין יבואו לידי ביטוי רק בהמשך חייה.

117. מעבר לאמור בתסקיר נפגעת העבירה, הרי שהנזקים שנגרמו למתלוננת בעטיים של המעשים, הינם נובעים באופן אינהרנטי מטיבם ומהותם של אלה. נזקים אלה כוללים בחובם נזקים נפשיים עתידיים, כאשר לאלה יש להוסיף את מצוקתה הספציפית של המתלוננת, נוכח הדינמיקה המשפחתית וניתוק הקשר ממשפחתה הגרעינית ומהדמויות המשמעותיות ביותר עבורה בהקשר זה, כפי שפורט בהרחבה לעיל וכפי שבא לידי ביטוי הן בתסקיר שירות המבחן המקורי שהוגש בעניינו של הנאשם והן בתסקיר נפגעת העבירה.

118. בהקשר זה אציין, כי לא נעלמו מעיני טיעוני ב"כ הנאשם ולפיהם, מתסקיר נפגעת העבירה לא עולה,

כי נותרה אצל המתלוננת פגיעה נפשית חמורה המצריכה טיפול, וכי לא הוצגו ממצאים רפואיים ונפשיים המעידים על מידת הפגיעה במתלוננת, לרבות קיומן של השלכות עתידיות, אם בכלל. אכן, לא הוגשו בעניינה של המתלוננת מסמכים קונקרטיים המעידים על קבלת טיפול רפואי, כמו גם נפשי ואולם, אדגיש, כי אין באמור כדי לשלול קיומו של נזק נפשי עכשווי, או פוטנציאלי כתוצאה ממעשי הנאשם, זאת בשים לב לטיבם, אופיים ומהותם של אלה. כך גם יש להפנות בהקשר זה לאמור בתסקיר נפגעת העבירה ולפיו, המתלוננת אינה פנויה בשלב זה לעיבוד הפגיעה שחוותה ועל כן, יש לצפות, כי השלכות הפגיעה שעוד לא נראות לעין יבואו לידי ביטוי רק בהמשך חייה.

119. עוד ראוי להדגיש את החומרה הגלומה במעשי הנאשם, עת ניסה להניא את קרובי משפחתה של המתלוננת מלמסור תלונה אודות מעשיו ופגיעתו במתלוננת, בנימוק שהדבר יזיק לילדיו הקטינים והם יוותרו ללא אב.

120. באשר לסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות, ראוי לציין את האמור בתסקיר שירות המבחן בהקשר זה בדבר העוררות המינית המוגברת שחווה הנאשם בתקופה הרלוונטית והנסיבות שעמדו בבסיסה. דברים אלה חמורים הם, באשר הם מעידים, כי הנאשם מצא במתלוננת אמצעי זמין וקל לצורך סיפוק צרכיו והם מגלמים בחובם חומרה יתרה.

121. כן ראוי לציין, כי העבירות בוצעו במלואן על ידי הנאשם וכי הוא אחראי באופן מלא לביצוען. כן נציין בהקשר זה, כי הנאשם הינו בוגר ובר דעת וכי הוא הבין היטב את משמעות מעשיו והשלכותיהם ויכול היה בכל שלב להימנע מעשייתם, בזיקה להשתלשלות האירועים כמתואר בכתב האישום המתוקן.

122. מאידך, ראוי לציין, כי מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי מעשי הנאשם אינם פרי תכנון מוקדם במשמעותו המובהקת של זה ואולם, לא ניתן להתעלם מאופן השתלשלות האירועים ושעה שבכל רגע נתון, יכול היה הנאשם להפסיק את המעשים ולהרפות מהמתלוננת.

123. כן ראוי לציין, כי מעשי הנאשם לא התאפיינו בהפעלת כוח, או באלימות פיזית, זאת מבלי להקל ראש במהות המעשים, בחומרה היתרה הגלומה בהם ובהיותם ראויים לכל גנאי. עוד יצוין, כי עסקינן באירוע נקודתי, קצר זמן ומועד, אשר לאחריו התנצל הנאשם בפני המתלוננת ולא חזר על מעשיו.

124. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, הרי שבפסיקה נקבע זה מכבר, כי על הענישה בעבירות מין כלפי קטינים להלום את חומרת המעשים, את פגיעתם הקשה ואת סלידת הציבור ממעשים כגון אלה. לעניין זה יפים הדברים שנאמרו בע"פ 6690/07 פלוני נ' מדינת ישראל (10.3.08) וכדלקמן:

"על החומרה שיש בעבירות-מין, לא כל שכן כאשר הן מבוצעות בקרבן קטין או קטינה, דומה כי אין צורך להכביר מילים. חילול כבוד האדם של הקרבן, ניצול התמימות,

האמון, חוסר האונים ואי היכולת להתנגד באופן משמעותי שמאפיינים פעמים רבות קרבנות עבירה קטינים, ניצול החשש והפחד אצל רבים מהם מחשיפת המעשים, הצלקות הנפשיות העמוקות הנחרתות בנפשם, הפגיעה בתפקודם השוטף במסגרות החיים השונות, הזוגיות, החברתיות, האישיות ואחרות - כל אלה הם אך מקצת הטעמים לחומרתן היתרה של עבירות המין המבוצעות בקטינים. הגנה על שלומם של קטינים, על שלמות גופם ונפשם הינה אינטרס חברתי מוגן על ידי דיני העונשין. על העונש הנגזר במקרים שעניינם לשקף את ההגנה על כבודם, גופם ונפשם של קטינים וקטינות ולהרחיק מן הציבור את אלו מהם נשקף להם סיכון. על העונש לשקף את הסלידה מן המעשים, את הוקעתם, ולשלוח מסר מרתיע לעברין שעניינו נידון ולציבור העבריינים בכוח".

125. בע"פ 3182/13 **חיים פרץ נ' מדינת ישראל** (19.12.13), נדון ערעורו של נאשם שהורשע בביצוע מעשים מגונים בקטינה בת כ-12 שנים, כאשר לן בביתה. כן הורה לקטינה, כי לא תגלה לאיש על המעשים ובגין כך הורשע גם בעבירת הדחה בחקירה. על הנאשם הושתו, בין היתר, 26 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם על חומרת העונש, תוך שהדגיש את חומרת המעשים.

126. בע"פ 3102/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (17.11.14), נדון עניינו של נאשם שהורשע בביצוע מעשה מגונה בקטין בן כ-10 שנים וכן בעבירת הדחה בחקירה. על הנאשם הושתו, בין היתר, 20 חודשי מאסר בפועל. על מידת העונש הוגשו ערעורים הדדיים, מטעם הנאשם ומטעם המדינה. בית המשפט העליון החמיר בעונשו של הנאשם והעמידו על 28 חודשי מאסר בפועל.

127. בע"פ 980/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.9.10) נדון עניינו של נאשם שהורשע בביצוע מעשים מגונים בקטינה בת כ-15 שנים, איומים והטרדה מינית. על הנאשם הושתו, בין היתר, 36 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם על חומרת העונש תוך שקבע, כי עונשו אינו חורג מהענישה הנהוגה בעבירות מסוג זה.

128. המאשימה הפנתה בטיעוניה לתפ"ח (חי') **מדינת ישראל נ' א' א' ש'** (21.12.14) שם הורשע נאשם בעבירות מין ואלימות כלפי שתי בנותיו הקטינות והושת עליו עונש כולל של 4.5 שנות מאסר בפועל ועונשים נלווים. ערעור הנאשם לבית המשפט העליון על חומרת עונשו נדחה. בהקשר זה יצוין, כי באותו מקרה הורשע הנאשם במספר עבירות של מעשה מגונה ותקיפה, כנגד שתי בנותיו, ובמספר הזדמנויות שונות ובכך נבדל בחומרתו מנסיבות המקרה דנן.

129. עוד הפנתה המאשימה לע"פ 8045/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (4.11.14) שם נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות שעניינן ניסיון לביצוע עבירת מין במשפחה (אינוס), עבירת מין במשפחה (מעשה מגונה) והחזקת פרסום תועבה והושתו עליו 4.5 שנות מאסר בפועל ועונשים נלווים. בטיעוניה

הדגישה המאשימה, כי אמנם נאשם זה הורשע בעבירות חמורות יותר מאשר בעניינו, אולם רלוונטית לענייננו התייחסות בית המשפט לחומרה, אף שעה שעסקין במעידה חד פעמית.

130. מאידך, הפנה ב"כ הנאשם למקרים בהם, הושתו עונשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות על נאשמים שהורשעו בביצוע עבירות שעניינן מעשה מגונה, כפי המפורט בטיעוניו.

כך הפנה, בין היתר, לת"פ (נצ') 30095-01-15 **מדינת ישראל נ' גדן** (16.6.16), שם הורשע הנאשם בביצוע עבירת מעשה מגונה בנסיבות אינוס בקטין בן 12, אשר היה חניך בפנימייה בה שימש הנאשם כמדריך. על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

כן הפנה לת"פ (נצ') 41348-12-14 **מדינת ישראל נ' בנשימול** (30.4.17), שם הורשע הנאשם בעבירות שעניינן מעשה מגונה בנסיבות אינוס והטרדה מינית, בשלוש קטינות שונות. הצדדים הגיעו להסכמה בנוגע לאימוץ המלצות שירות המבחן להשית על הנאשם צו מבחן ולהימנע מהשתת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה, אולם היו חלוקים באשר למתחם העונש ההולם. בסופו של יום, הועמד הנאשם בצו מבחן למשך 18 חודשים, בצד השתת עונשים נלווים, תוך סטייה ממתחם העונש ההולם שנקבע משיקולי שיקום.

131. באשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירה שעניינה שיבוש מהלכי משפט, הרי שבתי המשפט התייחסו לחומרה הגלומה בעבירה זו באשר יש בה כדי לחתור תחת חברה מתוקנת, הליכי חקירה ראויים ותקינים והבאה לגילוי האמת, בדמות השתת ענישה מוחשית.

132. כך ראה ת"פ (מחוזי לוד) 46963-01-14 **מדינת ישראל נ' ווהיב אבו נאדי** [פורסם בנבו] (5.1.15), שם הורשע הנאשם בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע ושיבוש מהלכי משפט. בית המשפט השית על הנאשם 4 חודשי מאסר בפועל שירוצו על דרך עבודות שירות ומאסר מותנה.

133. כן ראה ת"פ (שלום ירושלים) 28998-04-13 **מדינת ישראל נ' מוחמד אבונוג'מה** [פורסם בנבו] (18.2.15), שם הורשע הנאשם בעבירה של שיבוש מהלכי משפט. בית המשפט השית עליו 30 ימי מאסר בפועל שירוצו על דרך עבודות שירות ומאסר על תנאי, תוך שנקבעו הדברים הבאים:

"בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי בתי - המשפט נוהגים להטיל בגין העבירה של שיבוש מהלכי משפט עונשים הנעים מענישה מוחשית ללא רכיב של מאסר בפועל ועד מספר בודד של חודשי מאסר בפועל - הכל בשים לב לנסיבות המעשה ולנסיבותיו של העושה (ראו והשוו: ת"פ (מחוזי ים) 56093-12-11 מדינת ישראל נ' אלמליח (15.1.2013); ת"פ (שלום ים) 13-01-54706 מדינת ישראל נ' חביב (15.7.2013); ת"פ (שלום צפת) 10-11-48827 מדינת ישראל נ' פלוני (12.6.2013))."

134. בשים לב למהות עבירת המין בה עסקינן, עלינו לתת את הדעת להוראת סעיף 355(א) לחוק העונשין, הקובע עונש מזערי וכדלקמן:

**"355. (א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 345, 348(א), (ב) או (ג1), או 351(א), (ב) או (ג1) או (2) לא יפחת עונשו מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו.
(ב) עונש מאסר לפי סעיף קטן (א) לא יהיה, בהעדר טעמים מיוחדים, כולו על תנאי".**

מהאמור לעיל עולה, כי מקום בו הורשע נאשם בעבירה לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיפים 345(ב1) + 345(א)1 + 351(ג2) לחוק העונשין, כפי המקרה דנן, הרי שהעונש שיושט על נאשם כאמור, לא יפחת מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט מ"טעמים מיוחדים שיירשמו", להקל בעונשו. שעה שהעונש המרבי הקבוע בחוק בגין העבירה בה הורשע הנאשם, בזיקה לנסיבות ביצועה, עומד על 15 שנות מאסר בפועל, הרי שהעונש המזערי בגינה עומד על 45 חודשי מאסר.

135. יחד עם זאת, בפסיקה נקבע, כי העונש המזערי כאמור, יכול ויכלול בחובו גם מאסר מותנה. ראו לעניין זה ע"פ 1867/00 **מדינת ישראל נ' אבי גוטמן** (27.6.00) וכן ע"פ 2751/14 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (20.9.15). עם זאת, בהתאם להוראת סעיף 355(ב) לחוק העונשין, עונש המאסר לא יהא כולו על תנאי, בהעדר "טעמים מיוחדים".

136. עוד נקבע בפסיקה, כי הרף הנמוך של מתחם העונש ההולם, איננו יכול להיות נמוך מהעונש המזערי, אלא אם כן, יש "טעמים מיוחדים" לקבוע אחרת. בהקשר זה ראה ע"פ 4876/15 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (3.12.15), שם נקבע, בין היתר, כדלקמן:

"...משכך, יש לקבוע כי הרף התחתון למתחם הענישה בעבירת ניסיון אינוס זהה לרף התחתון בעבירת האינוס, ושניהם זהים לעונש המינימום הקבוע בחוק לעבירת האינוס, היינו 4 שנות מאסר. זאת, כמובן, בכפוף לסייג לפיו בהינתן טעמים מיוחדים, ניתן לקבוע רף תחתון נמוך מעונש המינימום".

עסקינן במתחם הנוגע לרכיב המאסר בפועל, כאשר נותרה על כנה ההלכה, כי ניתן להטיל חלק מהעונש המזערי בדרך של מאסר מותנה (ראה בהקשר זה ע"פ 2751/14 **פלוגי נ' מדינת ישראל** שאוזכר לעיל). יחד עם זאת, בע"פ 1079/16 **מדינת ישראל נ' יניב נחמן** [פורסם בנבו] (1.8.16) (להלן: "**עניין נחמן**"), נקבע, כי מתחם העונש ההולם שהרף התחתון שלו זהה לעונש המזערי (בהעדר טעמים מיוחדים לקבוע אחרת), מתייחס אך למאסר בפועל ולא יכול להתייחס גם למאסר המותנה

וכדלקמן:

"אמנם, כפי שציין בית המשפט המחוזי, הכלל הנקוט בפסיקת בית משפט זה הוא כי כאשר נקבע בחוק עונש מזערי לעבירה, מוסמך בית המשפט להטיל כולו על דרך של מאסר על תנאי, מאסר בפועל, או שילובם של השניים...אך עם זאת, דעתי היא כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להפריד בין סוגי העונשים השונים, ובפרט לקבוע מהו הרף התחתון של עונש המאסר בפועל..".

137. כן ראה בעניין זה קביעותינו בתפ"ח 11867-01-17 מדינת ישראל נ' פירדו (7.12.17), שם נקבע, בין היתר, כדלקמן:

"בכך בוטלה החלטת בית המשפט המחוזי לקבוע מתחם אחד לעונש המאסר (בפועל ועל תנאי), כך שניתן יהא לפעול בהתאם להלכה, שלפיה, עונש מזערי יכול לידי ביטוי הן במאסר בפועל והן במאסר על תנאי וצירופם של אלה. בית המשפט העליון קיבל את העמדה, כי מתחם הכולל מאסר בפועל ומאסר על תנאי הינו כוללני ורחב מדי באופן שמעקר אותו מתוכן ולמעשה, אינו קובע כלל רף תחתון למתחם. בכך הוא מאיין את תכליתה של קביעת מתחם עונש הולם בהבניית שיקול הדעת בענישה".

138. במקרה דנן, נוכח מכלול השיקולים שפורטו בהרחבה לעיל ובזיקה לחומרה היתרה הגלומה בעבירת המין בה הורשע הנאשם, וביתר שאת בנסיבות ביצועה, כמו גם בזיקה לעבירה הנוספת של שיבוש מהלכי משפט בה הורשע הנאשם, באתי לכלל מסקנה, כי אין בנמצא "טעמים מיוחדים" המצדיקים קביעת מתחם עונש הולם, אשר הרף התחתון שלו נמוך מהעונש המזערי הקבוע בחוק.

139. לאור האמור, בנסיבות העניין ותוך בחינת הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מהעבירות שביצע הנאשם ומידת הפגיעה בהם, בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ומדיניות הענישה הנהוגה, אני סבורה, כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין 45 חודשי מאסר בפועל לבין 60 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים.

קביעת העונש הראוי לנאשם:

140. עתה עלינו לקבוע מהו העונש הראוי לנאשם בהתייחס למתחם העונש ההולם, כפי שקבענו לעיל. בבוא בית המשפט לקבוע מהו העונש הראוי לנאשם, בית המשפט נדרש לבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות ובכלל זה נתוני העושה ונסיבותיו האישיות.

141. מחד, ראוי לציין את העובדה, כי עסקינן במי שהוא בגיר, יליד שנת 1966, זאת בשונה ממי שהוא קטין

או מאדם מבוגר מאוד, על ההשלכות הקמות מכך.

142. כן ראוי להפנות לאמור בתסקירי שירות המבחן שהוגשו ובכלל זה התרשמות שירות המבחן בתסקירו המקורי, כי בהתייחסותו לעבירות נשוא כתב האישום המתוקן, הנאשם התקשה להסביר מדוע יזם שיחה בנושאים אינטימיים עם המתלוננת ונראה, כי הוא משליך במידה מסוימת את האחריות לסיטואציה שנוצרה כלפי המתלוננת. כן טען הנאשם, כי הוא אינו מבין מדוע פגע במתלוננת, אם כי מבין שעשה מעשה חמור ופוגעני. כן תצוין התרשמות שירות המבחן ולפיה, על אף שהנאשם מקבל אחריות על התנהגותו, הרי שקיימים עיוותי חשיבה המתבטאים במזעור חומרת המעשים והשלכת אחריות על המתלוננת.

143. כן יצוין העולה מתסקיר שירות המבחן המשלים ולפיו, הנאשם מתקשה לגלות מודעות והבנה לחלקו בהתהוות המשברים במהלך חייו, ממזער חלקים רבים מהפגיעה המינית ומתאר את מהלך הדברים תוך שימוש בטעויות חשיבה המפחיתות מחומרת הפגיעה. כך יצוין, כי התרשמות זו נותרה בעינה בעיקרם של דברים גם בתסקיר המסכם, למרות חלוף הזמן ושילובו בהליך טיפולי אשר הביא לשינוי מסוים בנאשם, אליו אתייחס בהמשך גזר דין זה. עוד צוין, כי למרות חלוף הזמן והדחיות שניתנו לאפשר לנאשם השתלבות בהליך טיפולי שורשי ומעמיק, הרי שניכר, כי הנאשם עודנו נמצא בתחילת הדרך הטיפולית והוא זקוק להמשך תהליך מעמיק שיוביל להתבוננות עצמית, שליטה עצמית וראיית הסביבה מעמדה מאוזנת ולא פוגענית.

144. עוד נפנה לאמור בחוות דעת המרכז להערכת מסוכנות מינית, ממנה עולה ההתרשמות, כי הנאשם ביצע את העבירות על רקע קווי אישיותו, תפיסה עצמית גרנדיוזית וניצול חולשתה של המתלוננת מולו, כמו גם עיוותי חשיבה כלפיה. כך צוין, כי הנאשם ממזער עד מאוד מחומרת מעשיו ותולה את האחריות לביצוע העבירות במתלוננת, למרות שהוא חוזר ומצהיר פורמאלית, כי הוא האשם. בחוות הדעת אף הוערכה רמת המסוכנות המינית כנמוכה עד בינונית כלפי קורבנות מוכרים ו/או בנות משפחה. עוד צוין, כי מדובר במי שזקוק לטיפול ייעודי לעברייני מין במסגרת קבוצתית וכי אמנם לנאשם תמיכה משפחתית, אך קיים ספק רב עד כמה בני משפחתו וקרוביו מודעים לבעיותיו בתחום המיני ואף אם ישולב בטיפול ייעודי, מומלץ לבחון את יכולותיו להפיק תועלת מטיפול.

145. מנגד, ראוי לציין את עברו הנקי של הנאשם, אשר זוהי לו הסתבכותו הראשונה בפלילים וכי מאז מועד ביצוע העבירות, לא נרשמה לחובתו כל עשייה נוספת בפלילים.

146. כן יש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו בכתב האישום המתוקן והחיסכון בזמן שיפוטי יקר הכרוך בהודאה זו, דבר שיתר את הצורך בהעדת העדים, לרבות המתלוננת, עובדה המקבלת משנה תוקף בנסיבות המקרה דנן. עוד תצוין לקיחת האחריות על המעשים, והצער והחרטה שהביע הנאשם בשלהם.

147. עוד ראוי להפנות לעולה מתסקיר שירות המבחן המקורי ולפיו, ההתרשמות הינה מאדם המנהל אורח חיים נורמטיבי בדרך כלל, ללא מאפיינים אנטיסוציאליים מושרשים באישיותו. כן צוין בתסקיר, כי הנאשם מסוגל לגלות אמפתיה למתלוננת במידה מסוימת.

148. עוד יצוין, כפי שפורט לעיל, כי הנאשם היה נתון במעצר מאחורי סורג ובריח משך תקופה של כחודשיים, ולאחר מכן בתנאים מגבילים, אשר כללו מעצר בית מלא, בהרחקה ממקום מגוריו, למשך תקופה של מספר חודשים, על הקשיים הקמים מכך ושעה שלא נרשמה לחובת הנאשם כל הפרה. יצוין, כי תנאים אלה הוקלו עם הזמן, מקום חלופת המעצר הועתק לשוב בו מתגורר הנאשם והותר לו לצאת ממעצר הבית לצרכי עבודה.

149. כן לא נעלמו מעיני נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, כפי שנפרשו בטיעוני בא כוחו לעונש, בתסקיר שירות המבחן המקורי ובחוות דעת המרכז להערכת מסוכנות מינית. כך שמתי ליבי לעולה מהמסמך שהוגש בעניינו של הנאשם מאת עו"ס המחלקה לשירותים חברתיים במועצה האזורית ... מיום 30.1.17, בשים לב לתוכנו של זה ואשר מפאת צנעת הפרט, אינני רואה לפרטו.

150. כן לא נעלם מעיני מצבו הרפואי של הנאשם, כעולה אף מהמסמכים הרפואיים שהוגשו בעניינו. מהתיעוד הרפואי שהוגש עולה, כי הנאשם סכרתי, בעברו אוטם בשריר הלב, סובל מבעיות ראייה עקב קטרקט והוא זקוק להמשך מעקב וטיפול במסגרת רפואית, בקהילה ובבית חולים, לפי הצורך.

בהקשר זה נציין, כי בתסקיר שירות המבחן פורט, כי לדברי הנאשם, הוא אינו עובד מזה כשנתיים, לאחר שעבר התקף לב ומאז, מנהל הליך של קבלת קצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי. כן מסר, כי הוא סובל ממחלות שונות, כגון יתר לחץ דם וסכרת, וכי כיום הוא מתפרנס מהחכרת לול עופות שבבעלותו.

יצוין, כי מהודעת המוסד לביטוח לאומי מיום 2.5.16, בדבר דחיית תביעת הנאשם לקבלת קצבת נכות כללית עולה, כי לנאשם נקבעה נכות רפואית בשיעור 52% החל מיום 1.1.16.

151. כן שמתי ליבי לעולה מעדויות עדי הנאשם לעונש. כך, לא נעלמו מעיני דברי הרב ... רב היישוב בו מתגורר הנאשם, באשר לפעילות הנאשם בקהילה ובארגון התפילות, המניינים ושיעורי התורה ובדבר היות הנאשם אדם נורמטיבי, מעורב בציבור, ידוע כאיש משפחה, אדם חם, המסייע לאחרים ולציבור. כן לא נעלמו מעיני דברי אחי הנאשם, ... בדבר נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, היותו איש משפחה ואב מסור לילדיו, חרטת הנאשם על מעשיו וכוונתו הכנה לפעול לתיקון מעשיו.

152. כן שמתי ליבי לחלוף הזמן מאז בוצעו העבירות, במהלך חודשי הקיץ וחופשת החגים של שנת 2016, כאשר מאז לא שב הנאשם והסתבך בפלילים.

153. השיקולים המפורטים לעיל יפים באופן רגיל בקביעת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם. אלא, שבנסיבות המקרה שלפנינו, מצאתי כי ההליך השיקומי שעבר הנאשם, האינדיקציות הטיפוליות שעלו בהקשר זה, כמו גם המלצת שירות המבחן כפי תסקירו המסכם, מהווים הצדקה לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם שנקבע לעיל, משיקולי שיקום ואולם, אין בסטייה זו כדי להביא לתוצאה עונשית ולפיה, יש להימנע מהשתת עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח אלא ראוי, כי זו תקבל את ביטויה באורך תקופת המאסר שתושט על הנאשם, אשר מחד, תרוצה מאחורי סורג ובריח אך מאידך, תהא מידתית וראויה, זאת אף מן ההנמקות שיפורטו להלן.

154. סעיף 40ד לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"(א) קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא, כי הנאשם השתקם, או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969.
(ב) היו מעשי העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף קטן (א), אף אם הנאשם השתקם או אם יש סיכוי של ממש שישתקם, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, ופירט זאת בגזר הדין."

מהאמור לעיל עולה, כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, מקום בו מצא, כי הנאשם השתקם, או כי יש סיכוי של ממש שישתקם וכן רשאי הוא בהתאמה, להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי נאשם זה. אכן, בסעיף ב' נקבע, כי מקום בו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם הינם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן ולאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש הראוי במתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, ופירט זאת בגזר דינו.

155. בהקשר זה ראוי לציין, כי הנאשם נרתם להליך טיפולי, אשר נבחן על פני פרספקטיבת זמן, שעה שבהחלטות שניתנו, נדחו הדיונים מפעם לפעם כדי לבחון, הלכה למעשה, את שילובו של הנאשם בהליך הטיפול, כמו גם את מידת הצלחתו של זה. יוער, כי עסקינן בתוכנית טיפולית, בגדרה שולב הנאשם בקבוצה ייעודית לעברייני מין במרכז "...", הליך טיפולי בו שולב הנאשם ואשר לדעת הגורמים המקצועיים, מתחיל לקרום עור וגידים.

156. יוער, כי למרות הדחיות בנות מספר חודשים שניתנו בעניינו של הנאשם, כדי לאפשר לו להשתלב בהליך טיפולי ולעמוד, הלכה למעשה, על מידת הצלחתו של זה, הרי שבתסקיר המסכם צוין, כי למרות

שהנאשם מגיע לפגישות בקביעות, מביע מוטיבציה לטיפול, משתף בפתיחות ומודה בפגיעה המינית, הוא עדיין ממזער חלקים רבים ומתאר את מהלך הדברים תוך שימוש בטעויות חשיבה שמפחיתות מחומרת הפגיעה.

אמנם צוין, כי במהלך המפגשים האחרונים, ובעקבות שיקוף משמעותי בקבוצה, ניכרת נכונות של הנאשם להתעמת עם הכוונות המיניות שהיו בבסיס מעשיו ולחשוף אותן. הנאשם החל להגיד, כי "יתכן" והיו במעשיו מניעים מיניים והחל להבין את משמעות מניעים אלה למהלכי מניעה וצמצום התנהגויות דומות בעתיד. ההתרשמות הינה, כי הטיפול הקבוצתי יעיל עבור הנאשם והוא מתחיל לעבור תהליכי שינוי. צוין, כי ניכר שהנאשם עודנו נמצא בתחילת הדרך הטיפולית והוא זקוק להמשך תהליך מעמיק שיוביל להתבוננות עצמית, שליטה עצמית וראיית הסביבה מעמדה מאוזנת ולא פוגענית.

157. בנסיבות אלו, בא שירות המבחן בהמלצה לאפשר לנאשם להמשיך בהליך הטיפולי במסגרת מרכז "...", במסגרת צו מבחן לתקופה של 18 חודשים, וזאת, לצד כל עונש אשר יאפשר את קיום הצו.

158. כאמור, למרות הדחיות שניתנו, הרי שמהתסקיר עולה, כי הנאשם אך בניצניו של שינוי וההליך הטיפולי, הלכה למעשה, אך מתחיל לקרום עור וגידים. כאמור, הנאשם עדיין ממזער חלקים רבים בהתנהגותו, מתאר את מהלך הדברים תוך שימוש בטעויות חשיבה, ניכרת אך נכונות שלו להתעמת עם הכוונות המיניות שהיו בבסיס מעשיו ולחשוף אותן, הוא אך החל להגיד, כי "יתכן" והיו במעשיו מניעים מיניים, הוא אך החל להבין את משמעות מניעיו והוא אך מתחיל לעבור תהליכי שינוי. בנסיבות אלו, ברורה התרשמות הגורמים הטיפולים, כי הנאשם עודנו מצוי (למרות הדחיות האמורות) בתחילתה של דרך טיפולית וזקוק להמשך תהליך מעמיק.

מהאמור לעיל עולה, כי עניין לנו בהליך טיפולי ארוך טווח, אשר יכול ויארך זמן רב מאוד, ומידת הצלחתו איננה ידועה. עם זאת, ועל אף השלב ההתחלתי של התהליך, נראה שסיכויי ההצלחה הינם ממשיים. בנסיבות אלו, מתבקשת המסקנה, כי אין מקום, בזיקה למהות העבירות שביצע הנאשם, מהות המעשים, האיזון הנדרש בין מכלול השיקולים, האינטרס הציבורי והצורך בהשתתפות ענישה מוחשית ומשמעותית במקרים כגון דא, לבין האינטרס הפרטי של הנאשם לרבות שיקומו, לדחות את ההליכים משך תקופה ניכרת, אשר אורכה כלל אינו ידוע, כדי לאפשר לנאשם להמשיך וליטול חלק בהליך טיפולי (אשר עד עתה ההתקדמות בו הייתה איטית עד מאוד), שעה שמידת הצלחתו של זה, כאמור, אינה ידועה.

159. יחד עם זאת, נוכח ההליך הטיפולי בו נטל הנאשם חלק עד עתה, האינדיקציות הראשוניות באשר לשינוי שחל בנאשם, כפי עמדת הגורמים הטיפולים וכן המלצת שירות המבחן כפי תסקירו המסכם, הרי שבאתי לכלל מסקנה, כי עניין לנו במי שיש סיכוי של ממש שישתקם, כקבוע בסעיף 40ד (א) לחוק העונשין, ולפיכך, ראוי לסטות ממתחם העונש ההולם שקבענו בעניינו, משיקולי שיקום.

160. יחד עם זאת, סטייה זו אינה יכולה להביא בנסיבות העניין לשינוי סוג העונש שיושג על הנאשם, ולא ניתן להימנע מהשתת עונש מאסר בפועל לתקופה ניכרת מחד, אך מידתית מאידך, אשר תרוצה מאחורי סורג ובריא. בנסיבות אלו מתבקשת המסקנה, כי שיקום הנאשם ראוי לו שיעשה בין כותלי בית הסוהר וכל תוצאה אחרת תהא בלתי מידתית בנסיבות העניין.

161. בתקופת המאסר בפועל שתושג על הנאשם ראוי, כי יינתן מחד, ביטוי למהות המעשים שביצע, נסיבות ביצועם והחומרה הגלומה בהם, אך מאידך, יינתן ביטוי לאפיק השיקומי בעניינו של הנאשם, כך שתושג תקופה מידתית, אשר תותיר צוהר לחזרת הנאשם לחיים נורמטיביים ולהעלאת מתווה חייו על דרך המלך. בהקשר זה ראוי להפנות לעניין **נחמן** אשר אוזכר לעיל, שם נקבע, כי ראוי משיקולי שיקום לסטות סטייה מסוימת לקולא ממתחם העונש שנקבע ובשקלול מכלול השיקולים שם, הושתו על המשיב 18 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

מהאמור לעיל עולה, כי ניתן לסטות ממתחם עונש הולם משיקולי שיקום, זאת באופן מידתי ומאוזן ולהשית על נאשם תקופת מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריא, אשר תיתן ביטוי למכלול נסיבות המקרה ותאפשר הן את שילובו בהליך טיפולי מאחורי סורג ובריא והן את חזרתו תוך תקופה מידתית לחיים נורמטיביים ולהעלאת מתווה חייו על דרך המלך.

162. עוד ראוי להשית על הנאשם מאסרים מותנים משמעותיים אשר יהיו כ"חרב המתהפכת" מעל ראשו של הנאשם כצופה פני עתיד. כן ראוי לחייב את הנאשם בתשלום פיצוי למתלוננת, כאשר בשיעורו של הפיצוי ישוקללו מהות המעשים, תוצאותיהם, השלכותיהם העתידיות על המתלוננת והנזקים שנגרמו בעטיים.

163. יחד עם זאת, נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם, נסיבותיו האישיות והמשפחתיות, חיובו בתשלום פיצוי למתלוננת והעובדה, כי הוא עתיד לרצות מאסר מאחורי סורג ובריא על ההשלכות הקמות מכך, אני סבורה, כי ראוי להימנע מחיוב הנאשם בתשלום קנס.

164. סופו של יום, נוכח כל האמור לעיל, הייתי מציעה לחבריי להשית על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. 24 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 23.10.16 ועד ליום 13.12.16.

ב. 18 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים כל עבירת מין מסוג פשע.

ג. 8 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים כל עבירת מין מסוג עוון.

ד. 3 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים עבירה של שיבוש מהלכי משפט.

ה. תשלום פיצוי למתלוננת ש"ו, בסכום של 20,000 ₪. סכום זה יופקד בעבור המתלוננת בקופת בית המשפט ב- 10 שיעורים חודשיים, שווים ורצופים. התשלום הראשון יופקד בעבור המתלוננת בקופת בית המשפט לא יאוחר מיום 6.5.18 ומדי חודש בחודשו באופן רציף ועוקב.

יפעת שיטריט, שופטת

ס. הנשיא השופטת אסתר הלמן, אב"ד :

מסכימה.

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא

השופט סאאב דבור:

מסכים.

סאאב דבור, שופט

הוחלט, אפוא, פה אחד, לגזור על הנאשם את העונשים כמפורט בפסק דינה של כב' השופטת יפעת שטריט.

בזיקה להמלצת שירות המבחן כפי תסקירו המסכם, מומלץ לגורמים הטיפולים בשב"ס, כי ישקלו בחיוב שילוב הנאשם בהליך טיפולי בין כותלי בית הסוהר, והכל על פי שיקול דעתם המקצועי.

הודעה זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן והודע היום כ"ו שבט תשע"ח, 11/02/2018 במעמד הנוכחים.

סאב דבור, שופט

יפעת שיטריט, שופט

אסתר הלמן, שופט
ס. נשיא